

**ЗАКОН
О ДОПУНИ ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

У Закону о јавним набавкама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 и 87/13), у члану 49а. став (6) на крају текста тачка се замјењује запетом и додају ријечи: "а до успостављања филијала надлежност за рješavanje по жалбама има КРЖ са сједиштем у Сарајеву."

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број 01.02-02-1-23/14

6. јуна 2014. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне
скупштине БиХ

Др Милорад Живковић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне
скупштине БиХ

Др Драган Човић, с. р.

На основу člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 67. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. maja 2014. godine, i na 38. sjednici Doma naroda, održanoj 6. juna 2014. godine, usvojila je

**ЗАКОН
О ДОПУНИ ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Član 1.

У Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13), u članu 49a. stav (6) na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "a do uspostavljanja ispostava nadležnost za rješavanje po žalbama ima URŽ sa sjedištem u Sarajevu."

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlivanja u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljen i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Број 01.02-02-1-23/14

6. јуна 2014. године

Сарајево

Predsjedavajući
Представничког дома
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. Milorad Živković, s. r.

Predsjedavajući
Дома народа
Парламентарне
скупштине BiH
Dr. Dragan Čović, s. r.

Na temelju članka IV.4 a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 67. sjednici Zastupničkog doma održanoj 28. svibnja 2014. godine i na 38. sjednici Doma naroda održanoj 6. lipnja 2014. godine, usvojila je

**ЗАКОН
О ДОПУНИ ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Članak 1.

U Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13), u članku 49a. u stavku (6) na kraju teksta točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "a do osnivanja podružnica nadležnost za rješavanje po žalbama ima URŽ sa sjedištem u Sarajevu."

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01.02-02-1-23/14

6. lipnja 2014. godine

Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Dr. Milorad Živković, v. r.	Predsjedatelj Дома народа Parlamentarne skupštine BiH Dr. Dragan Čović, v. r.
--	--

758

На основу члана IV. 4. a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 67. сједници Представничког дома, одржаној 28. маја 2014. године, и на 38. сједници Дома народа, одржаној 6. јуна 2014. године, усвојила је

**ЗАКОН
О СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И
ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ
ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

(Предмет Закона)

Овим законом прописују се:

- a) мјере, радње и поступци у финансијском и нефинансијском сектору које се предузимају с циљем спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности;
- б) обveznici спровођења мјера, радњи и поступака који су дужни да поступају по овом закону;
- ц) надзор над обveznicima у спровођењу мјера, радњи и поступака у финансијском и нефинансијском пословању, који се предузима ради спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
- д) задаци и надлежности Финансијско-обавјештајног одјељења Државне агенције за истраге и заштиту (у даљем тексту: ФОО);
- е) међуинституционална сарадња надлежних органа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ), Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ФБиХ), Републике Српске (у даљем тексту: РС), Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БДБиХ) и осталих нивоа државне организације Босне и Херцеговине у спречавању прања новца и финансирања терористичких активности;

- ф) међународна сарадња у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
- г) задаци, надлежности и поступци других органа и правних лица са јавним овлашћењима у спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у БиХ;
- х) остали послови значајни за развој система за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 2.

(Дефиниције прања новца и финансирања терористичких активности)

У смислу овог закона, дефиниције термина утврђују се како слиједи:

a) Прање новца подразумијева:

- 1) замјену или пренос имовине, ако је та имовина стечена криминалним радњама, а с циљем прикривања или заташкавања незаконитог поријекла имовине или пружања помоћи неком лицу које је умијешано у такве активности ради избегавања законских послеђица почињених радњи;
- 2) прикривање или заташкавање праве природе, мјеста поријекла, располагања, кретања, права на или власништва над имовином ако је та имовина стечена криминалним радњама или чином учешћа у таквим радњама;
- 3) стицање, посједовање или коришћење имовине стечене криминалним радњама или чином учешћа у таквим радњама;
- 4) учешће или удруживање ради извршења, покушаја извршења, односно помагања, подстицања, олакшавања или давања савјета при извршењу било које од наведених радњи;
- 5) сврха, знање, намјера, потребни као елементи радње прања новца, могу се закључити на основу објективних и чињеничних околности.
- 6) Прањем новца сматраће се и то када су радње којима је стечена имовина која се пере извршене на територији друге државе.
- ii) Финансирање терористичких активности подразумијева:

 - 1) обезбеђивање или прикупљање средстава, на било који начин, директно или индиректно, с намјером да буду употребљена или са знањем да ће бити употребљена, у потпуности или дјелимично, за извођење терористичких аката од стране терориста појединца и/или од стране терористичких организација;
 - 2) подстrekивање и помагање у осигуравању и прикупљању имовине, без обзира на то да ли је терористички акт извршен и да ли је имовина коришћена за извршавање терористичког акта.

- д) Терористички акт подразумијева неку од сљедећих намјерних радњи, која с обзиром на своју природу или контекст може озбиљно оштетити државу или међународну организацију, с циљем озбиљног застрашивања становништва или присиљавања органа власти у Босни и Херцеговини, владе друге земље или међународне организације, да нешто изврши или не изврши, или с циљем озбиљне дестабилизације или

уништавања основних политичких, уставних, привредних или друштвених структура у Босни и Херцеговини, друге земље или међународне организације:

- 1) напад на живот лица који може узроковати његову смрт;
- 2) напад на физички интегритет лица;
- 3) противправно затварање, држање затвореним или на други начин одузимање или ограничавање слободе кретања другог лица, с циљем да њега или неког другог присили да нешто изврши, не изврши или трпи (отмица) или узимање талаца;
- 4) наношење велике штете објектима у Босни и Херцеговини, владе друге државе или јавним објектима, транспортном систему, инфраструктурним објектима, укључујући информациони систем, фиксној платформи која се налази у континенталном појасу, јавном мјесту или приватној имовини, за коју је вјеровано да ће угрозити људски живот или довести до значајне привредне штете;
- 5) отмица авиона, брода или другог средства јавног саобраћаја или за превоз робе;
- 6) производња, посједовање, стицање, превоз, снабдијевање, коришћење или оспособљавање за коришћење оружја, експлозива, нуклеарног, биолошког или хемијског оружја или радиоактивног материјала, као и истраживање и развој биолошког и хемијског оружја или радиоактивног материјала;
- 7) испуштање опасних материја или изазивање пожара, експлозија или поплава са послједицом угрожавања људских живота;
- 8) ометање или заустављање снабдијевања водом, електричном енергијом или другим основним природним ресурсима са послједицом угрожавања људских живота;
- 9) пријетња почињењем неког дјела из алинеје од 1) до 8) ове тачке.

Терориста је лице које само или с другим лицима:

- 1) с намјером, непосредно или посредно, изврши или покуша да изврши терористички акт;
- 2) подстrekава или помаже у извршењу терористичког акта;
- 3) с намјером или са сазнањем о намјери групе лица да изврши терористички акт, допринесе, односно доприноси извршавању терористичког акта.

Терористичка организација је организована група лица која:

- 1) с намјером, непосредно или посредно, изврши или покуша да изврши терористички акт;
- 2) подстrekава или помаже у извршењу терористичког акта или у покушају извршења терористичког акта;
- 3) с намјером или са сазнањем о намјери групе лица да изврши терористички акт, допринесе, односно доприноси извршавању терористичког акта или покушају извршења терористичког акта.

Члан 3.

(Дефиниције осталих појмова)

Дефиниције осталих појмова у смислу овог закона су:

- a) трансакција је било какво примање, давање, чување, размјена, пренос, располагање или друго руковање новцем или имовином од стране обvezника, укључујући и готовинску трансакцију;
- b) сумњива трансакција је свака трансакција за коју обvezник или надлежни орган процјени да у вези са трансакцијом или лицем које обавља трансакцију постоји оправдан разлог за сумњу или сумња на почињење кривичног дјела прања новца или финансирања терористичких активности, односно да трансакција укључује средства која су произашла из незаконитих активности;
- ii) готовинска трансакција је свака трансакција приликом које обvezник физички прима или даје готов новац клијенту;
- d) повезане трансакције су двије или више трансакција које потичу са рачуна или су усмјерене на рачун или на правно или физичко лице, а где је износ појединачних трансакција испод износа потребног за идентификацију и извјештавање према одредбама овог закона, али које заједно прекорачују износ поменут у члану 6. овог закона и могу се сматрати међусобно повезаним због временског периода у којем су извршене, због примаоца или налогодавца трансакције, метода вршења трансакција, разлога због којег су трансакције извршене или других фактора на основу којих се трансакције могу сматрати повезаним;
- e) имовина подразумијева сва средства, материјална или нематеријална, било да се састоји у стварима или правима, покретна или непокретна, те исправе или инструменти у било којој форми, укључујући електронску или дигиталну, којима се доказује власништво или право власништва над имовином укључујући, али не и само, банкарске кредите, путничке чекове, банкарске чекове, новчане налоге, удјеле, хартије од вриједности, обvezнице, мјенице и кредитна писма;
- f) назнака вриједности у конвертибилним маркама (KM) такође се односи и на одговарајућу вриједност у било којој странији валути према важећем службеном курсу у вријеме трансакције;
- g) готовина подразумијева новчанице и ковани новац који је у оптицају као законско средство плаћања у БиХ, као и остала средства плаћања (путнички чекови, лични чекови, банковни чекови, поштанске дознаке, те остала средства плаћања у таквом облику да се титулар мјења по уручењу);
- x) предикатно кривично дјело је кривично дјело чијим почињењем је прибављена имовина која је предмет кривичног дјела прања новца;
- i) ризик прања новца и финансирања терористичких активности је ризик да ће клијент искористити финансијски систем или дјелатност обveznika за почињење кривичних дјела прања новца или финансирање терористичких активности, односно да ће неки пословни однос, трансакција, услуга или производ бити директно или индиректно употребљени за поменута кривична дјела;
- j) пословни однос је сваки пословни или други уговорни однос који обveznik успостави или склопи с клијентом и повезан је с обављањем дјелатности обveznika;
- k) кореспондентни однос је однос између домаће банке или кредитне институције и стране банке или кредитне институције, односно друге институције који настаје отварањем рачуна стране институције код домаће банке или кредитне институције, као и када домаћа банка или кредитна институција отвара рачун код стране кредитне институције;
- l) фiktivna banka (shell bank) јесте страна кредитна или друга институција која се бави истом дјелатношћу, која је регистрована у држави у којој не обавља своју дјелатност и која није повезана са финансијском групом која подлијеже надзору ради отварања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
- m) лице које пружа предузетничке услуге (trust) јесте свако правно или физичко лице које као своју пословну дјелатност за трећа лица обавља неку од следећих услуга:
- 1) оснива правно лице,
 - 2) обавља функцију предсједника или члана управе или другом лицу омогућава да обавља функцију предсједника или члана управе, пословноје или ортака, а да се при томе не ради о стварном обављању пословодне функције, односно то лице не преузима пословни ризик у вези с капиталним улогом у правном лицу у којем је формално члан или партнери,
 - 3) правном лицу обезбеђује регистровано сједиште или изнајмљује пословну поштанску или административну адресу и друге услуге повезане с тим,
 - 4) обавља функцију или другом лицу омогућава да обавља функцију управитеља установе, фонда или другог сличног страног правног лица које прима, управља или дијели имовинска средства за одређену намјену, при чemu дефиниција искључује друштва за управљање инвестиционим и пензијским фондовима,
 - 5) користи или другом лицу омогућава коришћење туђих акција ради остварења права гласа, осим ако се ради о друштву чијим се финансијским инструментима тргује на берзи или другом уређеном јавном тржишту за које у складу са међународним стандардима вриједе захтјеви за објављивањем података;
- n) стварни власник клијента је:
- 1) стварни власник клијента и/или физичко лице у чије се име трансакција или активност обавља,
 - 2) стварни власник привредног друштва, односно другог правног лица јесте:
 - физичко лице које је посредно или непосредно ималац 20% или више пословног удјела, акција, права гласа или других права, на основу којих учествује у управљању правним лицем, односно учествује у капиталу правног лица са 20% или више удјела или има доминантан положај у управљању имовином правног лица;
 - физичко лице које привредном друштву посредно обезбиједи или обезбеђује

- средства и по том основу има право да битно утиче на доношење одлука органа управљања привредним друштвом приликом одлучивања о финансирању и пословању,
- 3) стварни власник страног правног лица, које прима, управља или расподјељује имовину за одређену намјену јесте:
- физичко лице које је посредни или непосредни корисник више од 20% имовине која је предмет управљања, под условом да су будући корисници одређени;
 - физичко лице или група лица у чијем интересу је страно правно лице основано или послује, под условом да се та лица или група лица могу одредити;
 - физичко лице које посредно или непосредно неограничено управља са више од 20% имовине страним правним лицем;
- о) непрофитне организације су удружења, установе, фондације, заводи и вјерске јединице, које су основане у складу са законом и које се баве дјелатношћу којом се не остварује добит;
- п) факторинг је откуп потраживања с регресом или без њега;
- р) форфетинг је извозно финансирање на основу откупа са дисконтом и без регреса дугорочних недоспјелих потраживања, осигураних финансијским инструментом;
- с) страно правно лице је правно лице чије је сједиште изван БиХ;
- т) политички и јавно експонирано лице, страно и домаће, у смислу овог закона, подразумијева свако физичко лице којем је повјерена или му је била повјерена истакнута јавна функција у претходној години, укључујући најближе чланове породице и ближе сараднике;
- у) страно политички експонирано лице је физичко лице које има или је имало повјерену истакнуту јавну функцију:
- 1) шеф државе, премијер, министри, њихови замјеници и помоћници,
 - 2) изабрани представници у законодавним органима,
 - 3) судије врховног и уставног суда и других високих судских установа,
 - 4) чланови ревизије и одбора гувернера централне банке,
 - 5) амбасадори и високопозиционирани официри оружаних снага,
 - 6) чланови управних, надзорних одбора и директори предузећа у већинском државном власништву;
- в) домаће политички или јавно експонирано лице је физичко лице које има или је имало повјерену истакнуту јавну функцију:
- 1) чланови Предсједништва БиХ, предсједавајући Савјета министара БиХ, министри и замјеници министара и руковедећи државни службеници,
 - 2) предсједници, замјеници, предсједници влада, министри и њихови замјеници или помоћници на нивоу ФБиХ, РС, БДБиХ и
- кантона, те градоначелници, односно начелници општина,
- 3) изабрани представници у законодавним органима на нивоу БиХ, РС, ФБиХ, БДБиХ и кантона,
- 4) чланови предсједништава партија,
- 5) судије уставних судова БиХ, ФБиХ и РС, и судије врховних судова РС и ФБиХ, судије Апелационог суда БДБиХ, судије Суда БиХ и чланови Високог судског и тужилачког савјета БиХ,
- 6) главни тужилац и тужиоци Тужилаштва БиХ, главни тужилац и тужиоци тужилаштава РС, ФБиХ, БДБиХ и кантона,
- 7) чланови Управног одбора, гувернер и замјеници гувернера Централне банке БиХ,
- 8) дипломатски представници (амбасадори и конзули),
- 9) чланови Заједничког штаба Оружаних снага БиХ,
- 10) чланови управних, надзорних одбора и директори предузећа у већинском власништву државе, ентитета или БДБиХ;
- 3) најближи чланови породице лица наведених у тач. у) и в) овог члана су: брачни и ванбрачни супружници, родитељи, браћа и сестре, дјеца и њихови супружници;
- аа) ближи сарадници особа из тач. у) и в) овог члана су сва физичка лица која учествују у добити од имовине или у пословној вези или су на било који начин повезани са послом;
- бб) лични идентификацијони документ је свака јавна исправа са фотографијом коју издаје надлежни домаћи или страни орган, а у сврху идентификације лица;
- ци) надлежни органи су сви јавни органи на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини са одређеним одговорностима у борби против прања новца и/или финансирања терористичких активности, тачније ФОО, органи који имају обавештајну функцију или функцију истраге и/или гоњења прања новца, предикатних кривичних дјела и финансирања терористичких активности и/или привременог одузимања/ замрзавања и трајног одузимања; органи који контролишу и извештавају о прекограницном преносу новца, новчаних инструмената и других вриједности преко границе и органи са надзорним овлашћењима у погледу усклађености финансијског и нефинансијског сектора са законским прописима у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
- дд) страна финансијско обавештајна јединица је централни национални орган за примање, анализу и прослеђивање информација, података и документације о сумњивим трансакцијама у вези са прањем новца и финансирањем терористичких активности.

Члан 4.

(Обvezници спровођења мјера)

Мјере за откривање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности у складу са овим законом спроводе доље наведени обvezници:

- а) банке;

- б) осигуравајућа друштва, друштва за посредовање у осигурању, која имају дозволу за обављање послова животног осигурања;
- ш) лизинг друштва;
- д) микрокредитне организације;
- е) овлашћени посредници који тргују финансијским инструментима, девизама, размјеном, каматним стопама, индексним инструментима, преносивим хартијама од вриједности и робним фјучерсима;
- ф) друштва која се баве електронским преносом новца;
- г) инвестициона и пензионна друштва и фондови, независно од правне форме;
- х) поште;
- и) казина, коцкарнице и други организатори игара на срећу и посебних лутрија, а нарочито кладионичких игара, игара на срећу на аутоматима и игара на срећу на интернету и другим телекомуникационим средствима;
- ј) мјењачнице;
- к) залагаонице;
- л) лица која обављају професионалне дјелатности:
 - 1) нотари,
 - 2) адвокати,
 - 3) рачуновође,
 - 4) ревизори,
 - 5) правна и физичка лица која обављају рачуноводствене и услуге пореског савјетовања;
- м) агенције за некретнине;
- н) правна и физичка лица која се баве сљедећим пословима:
 - 1) пријемом и/или расподјелом новца или имовине у хуманитарне, доброврорне, вјерске, просвјетне или социјалне сврхе,
 - 2) преносом новца или вриједности,
 - 3) факторингом,
 - 4) форфетингом,
 - 5) чувањем, инвестирањем, одржавањем, управљањем или давањем савјета у вези с управљањем имовином трећих лица,
 - 6) издавањем, управљањем и пословањем са платним и кредитним картицама и другим средствима плаћања,
 - 7) издавањем финансијских гаранција и других јамстава и обавеза,
 - 8) давањем зајмова, кредитирањем, нуђењем и посредовањем у проговорима о зајмовима,
 - 9) организовањем и вођењем лicitација,
 - 10) прометом племенитих метала и драгог камена и њихових производа,
 - 11) трговином умјетничких предмета, пловилима, возилима и летјелицама,
 - 12) лица из члана 3. тачка м) овог закона;
- о) агенције за приватизацију.

ГЛАВА II - ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ ОБВЕЗНИКА

Члан 5.

(Процјена ризика)

- (1) Обveznik je dužan da izradi procjenu rizika kojom utvrđuje stepen rizičnosti grupa klijenata ili pojedinog klijenta, poslovog односа, transakcije ili proizvoda u vези с могућношћу злоупotrebe у сврхе прања новца или финансирања терористичких активности.

- (2) Процјена из става (1) овог члана припрема се у складу са смјерницама о процјени ризика које утврђују ФОО и надлежни надзорни органи, у складу с донесеним подзаконским актима којима се утврђују ближи критеријуми за израду смјерница (тип обveznika, обим и врста послова, врста klijenata, односно производа и слично), као и врста трансакција за које је, због непостојања ризика од прања новца и финансирања терористичких активности, потребно извршити поједностављену идентификацију клијента у смислу овог закона.

Члан 6.

(Идентификација и праћење клијента)

- (1) Obveznik je dužan da preduzeme mјере идентификације и праћења клијента приликом:
 - а) успостављања пословног односа с клијентом;
 - б) обављања трансакције у износу 30.000 KM или више, без обзира на то да ли је трансакција обављена у једној операцији или у неколико евидентно повезаних трансакција;
 - ц) постојања сумње у вјеродостојност и адекватност претходно добијених информација о клијенту или стварном власнику;
 - д) постојања сумње на прање новца или финансирање терористичких активности у погледу трансакције или клијента без обзира на износ трансакције.
- (2) Приликом трансакције из става (1) тачка б) овог члана која се обавља на основу претходно успостављеног пословног односа код обveznika, обveznik ће у оквиру мјере идентификације и праћења само провjerити идентитет клијента, односно лица која трансакцију обављају те прикупити податке који му недостају из члана 7. овог закона.

Члан 7.

(Елементи идентификације и праћења)

- (1) Ako nije drugačije predviđeno ovim законом, mјере идентификације и праћења подразумијевају:
 - а) утврђивање идентитета клијента и провјеру његовог идентитета на основу докумената, података или информација добијених од поузданних и независних извора;
 - б) утврђивање стварног власника;
 - ц) добијање података о сврси и намјени природе пословног односа или трансакције, као и других података прописаних ovim законом;
 - д) спровођење сталног праћења пословних односа укључујући и контролу трансакција током пословног односа како би се осигурало да су трансакције које се обављају у складу са сазнањима обveznika о клијенту, пословном профилу и ризичној стапцији те, по потреби, извору средстава и осигуравање ажурирања документације, података или информација које се воде.
- (2) Obveznik ће дефинисати процедуре за спровођење мјере наведених у ставу (1) овог члана својим интерним актом.

Члан 8.

(Обдијање пословног односа и обављања трансакције)

- (1) Obveznik koji ne može спровести mјере из члана 7. stav (1) тач. а), б) и ц) овог закона не смије успоставити пословни однос или обавити трансакцију, односно мора прекинути већ успостављени пословни однос.
- (2) U случају из става (1) овог члана обveznik ће обавијестити ФОО о обдијању или прекиду пословног

односа и одбијању обављања трансакције и доставити ФОО-у све до тада прикупљене податке о клијенту или трансакцији у складу са чл. 38. и 39. овог закона.

Члан 9.

(Филијале, подружнице и друге организационе јединице обveznika)

- (1) Обveznici su dužni da u potpunosti primjeđuju odredbe ovog zakona u istom obimu u svom sjedištu, u svim filijalama i podružnicama i drugim organizacionim jedinicama u zemlji i u svim filijalama i podružnicama ili drugim organizacionim jedinicama u inostranstvu ukoliko je to dozvoljeno zakonima i propisima te države.
- (2) U slučaju kada se minimalni zahtjevi sprevachaњa i otvrivana pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti propisani ovim zakonom i zakonom i propisima strane države u kojoj se nalazi filijala, podružnica i druga organizaciona jedinica obveznika razlikuju, filijala, podružnica i druga organizaciona jedinica obveznika treba da primjeđuje ili ovaј zakon ili zakone i propise strane države, зависno od toga koji propisi obezbeđuju viši standard sprevachaњa i otvrivana pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, do mјere do koje to dозвoljavaјu zakoni i propisi te strane države.
- (3) Ako propisima strane države nije dozvoljeno spровoђenje radњi i mјera za sprevachaњe i otvrivana pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u obimu propisanom ovim zakonom, obveznik je dužan da o tome odmah obaviješti FOO i da donese odgovaraјuјe mјere za otklašanje rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.
- (4) Pojačane mјere identifikacija i prajeњa obveznici su dužni primjeđivati u filijalama i podružnicama i drugim organizacionim jedinicama u inostranstvu, a posebno u državama koje ne primjeđuju međunarodno prihvathene strandardne u oblasti sprevachaњa pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili to chine u nedovoljno mјeri, onoliko koliko to dозвoljavaјu zakoni i propisi stranih zemalja.

Члан 10.

(Одређивање и утврђивање идентитета физичког лица)

- (1) Za klijenta koji je fizičko лице i njegovog zakonskog zaступnika te klijenta koji je preduzetnik ili лице koje se bavi drugom samostalnom djelatnošću obveznik utvrdjuje i provjerava njegov identitet prikupljanjem podataka iz člana 7. ovog zakona uvidom u važeći identifikacioni dokument klijenta u njegovom prisustvu.
- (2) Ako uvidom u važeći identifikacioni dokument obveznik ne može prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikuplja se iz drugih važećih javnih isprava koje podnosi klijent, odnosno neposredno od klijenta ili na drugi начин.

Члан 11.

(Одређивање и утврђивање идентитета правног лица)

- (1) Identitet klijenta koji je pravno лице obveznik utvrdjuje i provjerava prikupljanjem podataka iz člana 7. ovog zakona uvidom u original ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz sudskog ili drugog javnog registra koju mu u ime pravnog лица dostavi zakonski zaступnik ili opunomoćenik pravnog лица.
- (2) Dokumentacija iz stava (1) ovog člana prilikom podnošenja obvezniku mora biti ažurirana i tачна i odrazjavati stvarno stanje klijenta.

- (3) Obveznik može utvrditi i provjeriti identitet pravnog лица prikupljanjem podataka iz člana 7. ovog zakona neposrednim uvidom u sudski ili drugi javni registar. Na izvodu iz registra u kojim je ostvaren uvid obveznik, u formi забиљешке, upisuje datum i vrijeđe te ime i prezime лица koje je ostvarilo uvid. Izvod iz registra obveznik čuva u skladu s odredbama ovoga zakona koje se односе na zaštitu i čuvanje podataka.
- (4) Ostale podatke iz člana 7. ovog zakona, osim podatka o stvarnom vlasniku, obveznik prikuplja uvidom u original ili ovjereni kopije isprava i drugu poslovnu dokumentaciju. Ako iz tih isprava i dokumentacije nije moguće prikupiti sve podatke iz člana 7. ovog zakona, podatke koji nedostaju, osim podatka o stvarnom vlasniku, obveznik prikuplja neposredno od zakonskog zaступnika ili opunomoćenika.
- (5) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta pravnog лица obveznik posumna u istinitost prikupljenih podataka ili vjerodostojnost isprava i drugu poslovnu dokumentaciju iz koje su uzimani podaci, mora od zakonskog zaступnika ili opunomoćenika prije uspostavljanja poslovnog односа ili obavљањa transakcije tражити i njegovu pisanu izjavu.
- (6) Ako je klijent strano pravno лице koje obavlja djelatnost u Bosni i Hercegovini putem svoje poslovne jedinice – podružnica ili filijala, obveznik utvrdjuje i provjerava identitet stranog pravnog лица i njegove podružnice.
- (7) Ako strano pravno лице, sa izuzetkom međunarodnih vladinih organizacija, obavlja transakcije, obveznik je dužan načinje jednom godišnje obaviti ponovnu identifikaciju prihvatanjem podataka iz člana 7. ovog zakona i nove punomocije iz člana 13. ovog zakona.

Члан 12.

(Одређивање и утврђивање идентитета заступника pravnog лица)

- (1) Obveznik utvrdjuje i provjerava identitet zakonskog zaступnika pravnog лица prikupljanjem podataka iz člana 7. ovog zakona uvidom u važeći identifikacioni dokument zakonskog zaступnika u njegovom prisustvu. Ako iz tog dokumenta nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikuplja se iz druge važeće javne isprave koju predloži klijent, odnosno dostavi zakonski zaступnik.
- (2) Ako pri utvrđivanju i provjeri identiteta zakonskog zaступnika obveznik posumna u istinitost prikupljenih podataka, mora tражити i njegovu pisanu izjavu.

Члан 13.

(Одређивање и утврђивање идентитета opunomoćenika)

- (1) Ako poslovni однос у име pravnog лица umjesto zakonskog zaступnika iz člana 12. ovog zakona uspostavlja opunomoćenik, obveznik utvrdjuje i provjerava identitet opunomoćenika prikupljanjem podataka iz člana 7. ovog zakona uvidom u važeći identifikacioni dokument opunomoćenika u njegovom prisustvu.
- (2) Ako iz dokumenta iz stava (1) ovog člana nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikuplja se iz druge važeće javne isprave koju podnese opunomoćenik, odnosno neposredno od opunomoćenika. Podatke iz člana 12. ovog zakona o zakonskom zaступniku koji je, u име pravnog лица,

- издао пуномоћ обвезнину прикупља на основу података из овјерене пуномоћи.
- (3) Ако трансакцију из члана 6. овог закона у име клијента који је правно лице, физичко лице, обртник или лице које се бави другом самосталном дјелатношћу обавља опуномоћеник, обвезнину утврђује и провјерава идентитет опуномоћеника прикупљањем података из члана 7. овог закона.
- (4) Податке из члана 11. овог закона о клијенту који је правно лице, а у чије име наступа опуномоћеник, обвезнину прикупља на основу података из овјерене пуномоћи.
- (5) Ако при утврђивању и провјери идентитета опуномоћеника обвезнину посумња у истинитост прикупљених података, мора тражити и његову писану изјаву.

Члан 14.

- (Одређивање и утврђивање идентитета других правних лица)
- (1) За удржења, фондације и остала правна лица која не обављају привредну дјелатност, као и за друге субјекте који немају својство правног лица, али самостално наступају у правном промету, обвезнин је дужан:
- утврдити и провјерити идентитет лица овлашћеног за заступање односно заступника;
 - прибавити пуномоћ за заступање;
 - прикупити податке из члана 11. овог закона.
- (2) Идентитет заступника из става (1) овог члана обвезнин утврђује и провјерава прикупљањем података из члана 11. овог закона увидом у важећи идентификациони документ заступника у његовом присуству. Ако из тог документа није могуће прикупити све прописане податке, подаци који недостају прибављају се из друге важеће јавне исправе коју поднесе заступник, односно непосредно од заступника.
- (3) Податке из члана 11. овог закона о сваком физичком лицу које је члан удржења или другог субјекта из става (1) овог члана обвезнину прикупља из пуномоћи за заступање које му поднесе заступник. Ако из те пуномоћи није могуће прикупити све податке из члана 11. овог закона, подаци који недостају прикупљају се непосредно од заступника.
- (4) Ако при утврђивању и провјери идентитета лица из става (1) овог члана обвезнину посумња у истинитост прикупљених података или вјеродостојност исправа из којих су подаци узети, мора прије успостављања пословног односа или обављања трансакције тражити и писану изјаву заступника.

Члан 15.

(Специфични случајеви који се односе на одређивање и утврђивање идентитета клијента)

- (1) Обвезнин који обавља дјелатност чувања у сефовима мора утврдити и провјерити идентитет клијента приликом успостављања пословног односа с клијентом по основу издавања сефа у закуп. Идентитет клијента мора бити утврђен и провјерен и приликом сваког приступа клијента сефу.
- (2) При утврђивању и провјери идентитета клијента на основу става (1) овог члана, обвезнину прикупља податке из члана 7. овог закона.
- (3) Одредбе овог члана у вези с обавезом провјере идентитета клијента приликом приступа сефу односе се на свако физичко лице које стварно приступи сефу, без обзира на то да ли је он корисник сефа према уговору о сефу, односно његов законски заступник или опуномоћеник.

- (4) Осигуравајуће друштво и друго правно и физичко лице које се бави посредовањем приликом продаје полиса животног осигурања предузима мјере идентификације и праћења клијента у пословима осигурања живота у случајевима када укупни износ појединачне рате или неколико рата премије које треба да буду плаћене у року од једне године износи или прелази суму од 2.000 КМ, или ако исплата једне премије износи или прелази суму од 5.000 КМ. Мјере идентификације и праћења такође се предузимају и када појединачна рата или неколико рата премије које треба да буду исплаћене у року од једне године расту до или преко износа од 2.000 КМ.
- (5) Осигуравајуће друштво и друго правно и физичко лице које се бави посредовањем приликом продаје полиса осигурања предузима мјере идентификације и праћења клијента и у пословима пензијског осигурања ако је полису осигурања могуће пренијети или је употребљиви као колатерал за подизање зајма или кредита.
- (6) Правна или физичка лица која обављају послове у вези с организовањем или вођењем јавних продаја или трговањем умјетничким предметима, пловилима, возилима или летјелицама, морају утврдити и провјерити идентитет клијента приликом готовинске трансакције или приликом више међусобно повезаних готовинских трансакција које износе или прелазе вриједност од 30.000 КМ.
- (7) Казина, коцкарнице и други организатори игара на срећу и посебних лутрија дужни су утврдити и провјерити идентитет сваког учесника у игри који обавља трансакцију у износу од или преко 4.000 КМ.
- (8) Казина ће извршити идентификацију странке одмах приликом њиховог уласка, без обзира на износ коцкарских жетона које су купиле.
- (9) Обвезнин врши идентификацију имаоца банковне књижице приликом сваке трансакције која се обавља на основу књижице.
- (10) Правна и физичка лица која се баве прометом племенитих метала, драгог камења и њивских производа извршиће идентификацију продавца приликом сваког откупка.

Члан 16.

(Одређивање и утврђивање идентитета стварног власника)

- (1) С циљем утврђивања идентитета стварног власника клијента који је привредно друштво или друго правно лице, представништво, подружница или филијала или други субјект домаћег и страног права, обвезнин ће прикупити податке из члана 54. став (1) тачка м) овог закона увидом у оригиналне и овјерену документацију из судског регистра или другог јавног регистра, која мора бити ажурирана и тачна и одражавати стварно стање клијента. Обвезнин може добити те податке директним увидом у судски или други јавни регистар, поступајући сходно одредбама члана 11. став (3) овог закона.
- (2) Ако се не могу добити сви подаци о стварном власнику из судског или другог јавног регистра, обвезнин ће прикупити податке који недостају прегледом оригинална или овјерених докумената и пословних евиденција које је приложио законски заступник или опуномоћеник. Кад обвезнин из објективних разлога не може добити податке на начин прописан овим чланом, он ће их добити из писане изјаве правног заступника или његовог овлашћеног лица.

- (3) Обveznik mora prikupiti podatke o konacnim stvarnim vlasnicima klijenta iz stava (1) ovog clana. Prikupljenje podatke obveznik provjerava na начин koji mu omogućava poznavanje strukture vlasništva i kontrolu klijenta u stepenu koji, зависно od procjene rizika, odgovara kriterijumu zadovoljavajućeg poznavanja stvarnih vlasnika.

Члан 17.

(Треће лице)

- (1) U smislu ovog zakona, трећa лица su organizacije navedene u članu 4. tac. a), b), c), d), e) i l) alineja 4) ovog zakaona.
- (2) Savjet ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH uz prethodno obavljanje konzultacija sa FOO, može pravilnikom odobriti da organizacije navedene u stavu (1) ovog clana sa sjedištem u zemљi koja se nalazi na listi zemalja propisanoj članom 85. stav (4) ovog zakaona obavlja poslove trećeg лица.
- (3) Treća лица navedena u stavu (1) ovog clana neće uključivati pružaoce usluge spoljnog izvora (*outsourcing*) i agente.
- (4) Bez obzira na stav (1) ovog clana, obveznik se ne može pouzdati u treća лица prilikom spровođenja procedure identifikacije i praćenja klijenta ako je klijent:
- a) strano pravno лице koje se ne bavi ili se ne može baviti trgovinom, proizvodnjom ili drugom aktivnosti u državi na čijem području ima sjedište;
 - b) fiducijsko ili drugo sличno strano pravno лице s nepoznatim ili skrivениm vlasnicima ili menažerima.

Члан 18.

(Идентификација и праћење кlijenata посредством трећих лица)

- (1) Obveznik može, pod uslovima određenim ovim zakaonom i drugim propisima donesenim sходno ovom zakuonu, pri uspostavljanju poslovog односа s klijentom povjeriti trećem лицu utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta, utvrđivanje identiteta stvarnog vlasnika klijenta i prikupljanje podataka o namjени i predviđenoj prirodi poslovog односа ili transakcije.
- (2) Obveznik je dužan prethodno provjeriti da li treće лице kojem će povjeriti spровođenje mjera identifikacije i pranje klijenta ispunjava условe propisane ovim zakaonom.
- (3) Obveznik ne smije da prihvati obavljanje pojedinih radnji i mjera identifikacije i pranje klijenta putem trećeg лица ako je to лице utvrdilo i provjerilo identitet klijenta bez njegovog prisustva.
- (4) Povjerenjem vršeњa pojedinih radnji i mjera identifikacije i pranje klijenta trećem лицu obveznik se ne oslobađa odgovornosti za pravilno vršeњe radnji i mjera identifikacije i pranje klijenta u skladu sa ovim zakaonom. Konačnu odgovornost za spровođenje mjera identifikacije i pranje povjerenih trećem лицu i dalje snosi obveznik.
- (5) Treće лице je odgovorno za ispunjavanje obaveza iz ovog zakaona, uključujući i odgovornost za čuvanje podataka i dokumentacije.

Члан 19.

(Прибављање података и документације од трећег лица)

- (1) Treće liče koje u skladu s odredbama ovog zakaona umjesto obveznika izvrshi pojedine radnje i mjere

identifikacije i pranje klijenta dužno je da obvezniku dostavi prijavljene podatke o klijentu koji su obvezniku neophodni za uspostavljanje poslovog односа po ovom zakonu.

- (2) Treće liče je dužno da obvezniku, na njegov zahtjev, bez odgađanja dostavi kopije isprava i druge dokumentacije na osnovu kojih je izvršilo radnje i mjere identifikacije i pranje klijenta i prijavilo tражene podatke o klijentu. Prijavljene kopije isprava i dokumentacije obveznik čuva u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Ako obveznik posumija u vjerodostojnost izvršenih radnji i mjera identifikacije i pranje klijenta odnosno identifikacione dokumentacije, ili u istinitost prijavljenih podataka o klijentu, zahtjevaće od trećeg лица da dostavi pismenu izjavu o vjerodostojnosti izvršene radnje ili mjere identifikacije i pranje klijenta i istinitosti prijavljenih podataka o klijentu.

Члан 20.

(Забрана усостavljanja poslovog односа)

Obveznik ne smije uspostaviti poslovni odnos ako:

- a) je radnje i mjere identifikacije i pranje klijenta izvršilo лице koje nije treće лице iz člana 17. ovog zakaona;
- b) je treće лице utvrdilo i provjerilo identitet klijenta bez njegovog prisustva;
- c) od trećeg лица nije prethodno prijavilo podatke iz člana 19. stav (1) ovog zakaona;
- d) od trećeg лица prethodno nije dobio kopije identifikacionih dokumenata i druge dokumentacije o klijentu;
- e) je posumija u vjerodostojnost izvršene radnje i mjere identifikacije i pranje klijenta ili istinitost prijavljenih podataka o klijentu, a nije dobio tражenu pismenu izjavu iz člana 19. stav (3) ovog zakaona.

Члан 21.

(Редовно праћење poslovnih aktivnosti klijenta)

- (1) Obveznik pratiti poslovne aktivnosti koje preduzima klijent spровodeći mjere identifikacije i pranje uz primjenu principa upoznaj svog klijenta, uključujući i porijeklo средставa koja se koriste u poslovnim operacijama.
- (2) Praćeњe poslovnih aktivnosti koje preduzima klijent преко obveznika uključuje:
- a) određivanje poslovnih operacija klijenta u skladu sa svrhom i namjenom poslovog односа uspostavljenog između klijenta i obveznika;
 - b) pranje i utvrđivanje poslovnih operacija klijenta u skladu s obimom njegovih послова.
- (3) Obveznik treba da odredi obim i učestalost mjera navedenih u stavu (2) ovog clana koje odgovara riziku pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti kojem je izложен u obavljanju pojedinačnih transakcija ili poslovnih operacija pojedinačnog klijenta. Obveznik će procijeniti takav rizik u skladu sa članom 5. ovog zakaona.
- (4) Aktivnost redovnog pranja se ne može povjeriti trećem лицu.

Члан 22.

(Облици identifikacije i pranje)

Prilikom identifikacije i pranje aktivnosti klijenata, obveznik može, u зависности od rizičnosti svakog pojedinog klijenta, primijeniti:

- a) појачану идентификацију и праћење;
- b) поједностављену идентификацију и праћење.

Члан 23.

(Појачана идентификација и праћење клијента)

- (1) Појачане мјере идентификације и праћења, осим мјера из члана 7. овог закона, укључују и додатне мјере које су одређене овим законом приликом:
 - a) успостављања кореспондентног односа с банком или другом сличном кредитном институцијом која има сједиште у страни земљи, која није на листи из члана 85. став (4) овог закона;
 - b) успостављања пословног односа или обављање трансакције из члана 6. овог закона с клијентом који је политички и јавно експонирано лице из члана 27. овог закона;
 - c) за случај када клијент није био лично присутан при утврђивању и провјери идентитета за вријеме спровођења мјера идентификације и праћења.
- (2) Појачане мјере идентификације и праћења обveznik може примијенити и у другим случајевима, као и на постојеће клијенте, када због природе пословног односа, облика и начина обављања трансакције, пословног профила клијента, или због других околности повезаних с клијентом, на основу процјене ризика из члана 5. овог закона постоји или би могао постојати велики ризик од прања новца или финансирања терористичких активности.

Члан 24.

(Кореспондентски однос са кредитним институцијама са сједиштем у иностранству)

- (1) Приликом успостављања кореспондентног пословног односа с банком или сличном кредитном институцијом са сједиштем у страни земљи која није на листи из члана 85. став (4) овог закона, обveznik ће примијенити мјере наведене у члану 7. овог закона везано за процедуру идентификације и праћења клијента и поред тога прикупити слједеће податке, информације и документацију:
 - a) податке о издавању и периоду за који важи овлашћење за пружање банкарских услуга, назив и сједиште надлежног органа који је издао овлашћење;
 - b) опис спровођења интерних процедура које се тичу отварања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, посебно процедура за идентификацију и праћење клијента, процедура за одређивање стварног власника, за податке који се тичу извјештаја везаних за сумњиве трансакције надлежним органима, за чување извјештаја, интерну контролу и друге процедуре које је усвојила банка или слична кредитна институција за отварање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности;
 - c) опис релевантног законодавства у области отварања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности које се примјењује у земљи у којој је банка или друга слична кредитна институција основана или регистрована;
 - d) писану изјаву да банка или друга слична кредитна институција не послује с фiktivnim bankama;
 - e) писану изјаву да банка или друга слична кредитна институција нема успостављен или не улази у пословни однос са фiktivnim bankama;

ф) писану изјаву да банка или слична кредитна институција подчињеје административном надзору у земљи свог сједишта или регистрације и да, у складу са законодавством те земље, има обавезу да усклади своје пословање са законима и одредбама које се тичу откривања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

- (2) Запослени код обveznika који успоставља однос са кореспондентном банком наведеном у ставу (1) овог члана и спроводи процедуру појачане идентификације и праћења клијента прикупља сва писана одобрења од највишег руководства обveznika прије уласка у такав однос, а ако је тај однос успостављен, не може се наставити без писменог одобрења највишег руководства у обvezniku.
- (3) Обveznik ће прикупити све податке наведене у ставу (1) овог члана остварујући увид у јавне или друге доступне регистре или прегледом докумената и пословних извјештаја које је банка или друга слична кредитна институција са сједиштем у иностранству приложила.
- (4) Обveznik неће улазити или наставити кореспондентну везу с банком или другом сличном кредитном институцијом из става (1) овог члана ако:
 - a) подаци наведени у ставу (1) тач. а), б), д), е) и ф) овог члана нису прикупљени унапријед;
 - b) запослени код обveznika није добио претходно написано одобрење од свог највишег руководства обveznika за ступање у кореспондентни однос;
 - c) банка или друга слична кредитна институција са сједиштем у иностранству не примјењује систем за откривање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности или, у складу са законодавством земље у којој је основана или регистрована, није обавезна да спровodi законе и друге релевантне прописе који се тичу откривања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
 - d) банка или друга слична кредитна институција са сједиштем у иностранству послује као фiktivna банка или улази у кореспондентне или друге пословне односе и обавља трансакције с фiktivnim bankama.
- (5) Обveznik је дужан да, у уговору на основу којег се успоставља кореспондентски однос, посебно утврди и документује обавезе сваке уговорне стране у вези с отварањем и спречавањем прања новца и финансирања терористичких активности.
- (6) Обveznik не може успоставити кореспондентски однос са страном банком или сличном кредитном институцијом на основу ког та институција може користити рачун код обveznika тако што ће својим странкама омогућити директно коришћење овог рачуна.

Члан 25.

(Нова технолошка достигнућа)

- (1) Обveznik је дужан да обрати нарочиту пажњу на ризик од прања новца и финансирања терористичких активности који произлази из примјене нових технолошких достигнућа која омогућавају анонимност клијента (нпр. електронско банкарство, употреба банкомата, телефонско банкарство и др.).
- (2) Обveznik је дужан да успостави процедуре и предузме додатне мјере којима се отклањају ризици и спречава злоупотреба нових технолошких достигнућа у сврху

прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 26.

(Неуобичајене трансакције)

- (1) Обvezник је дужан да обрати нарочиту пажњу на трансакције које карактеришу сложеност и неуобичајено висок износ, неуобичајени начин извршења, вриједност или повезаност трансакција које немају економски или правно основану намјену, односно нису усаглашене или су у несразмјери с уобичајеним, односно очекиваним пословањем странке, као и друге околности које су повезане са статусом или другим карактеристикама клијента.
- (2) Обvezник је дужан да утврди основ и сврху трансакција из става (1) овог члана и уколико не утврди да се ради о сумњивој трансакцији, о томе сачини службену забиљешку у писаној форми, коју чува у складу са законом.

Члан 27.

(Политички и јавно експонирана лица)

- (1) Обvezници ће успоставити одговарајућу процедуру за одређивање да ли је клијент и/или стварни власник клијента из БиХ или иностранства политички и јавно експониран. Такве процедуре дефинисаће својим интерним актом, истовремено пратећи смјернице ФОО и органа надлежних за надзор, наведених у члану 80. овог закона.
- (2) Када је клијент и/или стварни власник клијента који улази у пословни однос или обавља трансакцију или ако је клијент и/или стварни власник клијента у чије име ступа у пословни однос или обавља трансакцију политички и јавно експонирано лице, обvezник ће, поред мјера наведених у члану 23. овог закона, у оквиру процедуре појачане идентификације и праћења клијента предузећи следеће мјере:
 - а) прикупити податке о извору средстава и имовине која јесте или ће бити предмет пословног односа или трансакције из докумената и остале документације коју је приложио клијент и/или стварни власник клијента. Када такви подаци не могу бити прикупљени на описан начин, обvezник ће их добити директно из писане изјаве клијента;
 - б) запослени код обvezника који спроводи процедуру за успостављање пословног односа с клијентом и/или стварни власник клијента који је политички и јавно експонирано лице осигураће писмено одобрење највишег руководства прије него што уђе у такву врсту односа;
 - в) након ступања у пословни однос, обvezник ће пратити трансакције и остале пословне активности политички и јавно експонираног лица које се обављају преко обveznika путем процедуре идентификације и праћења.
- (3) Ако обvezник утврди да је клијент или стварни власник клијента постао политички експонирано лице у току пословног односа примијениће радње и мјере из става (2) овог члана, а за наставак пословног односа с тим лицем прибавиће писмену сагласност највишег руководства.

Члан 28.

(Одређивање и утврђивање идентитета без физичког присуства клијента)

- (1) Када клијент није физички присутан код обveznika приликом одређивања и утврђивања идентитета,

обveznik ће, осим мјера наведених у члану 7. овог закона у оквиру процедуре идентификације и праћења, предузећи једну или више мјера наведених у ставу (2) овог члана.

- (2) Обveznik ће при утврђивању и праћењу идентитета спровести следеће мјере:
 - а) прикупити додатне исправе, податке или информације на основу којих ће праћењу идентитет клијента;
 - б) додатно праћењу поднесене исправе или их додатно потврдити од стране кредитне или финансијске институције;
 - ц) примјенити мјеру да се прво плаћање у пословној активности изврши путем рачуна отвореног у име клијента код друге кредитне институције.
- (3) Успостављање пословног односа без присуства клијента није дозвољено, осим ако обveznik примјењује мјеру из става (2) тачка ц) овог члана.

Члан 29.

(Поједностављена идентификација и праћење клијента)

Процедура поједностављене идентификације и праћења клијента могућа је ако је клијент:

- а) орган и институција у Босни и Херцеговини, као и институција с јавним овлашћењима;
- б) банка, осигуравајуће друштво и друго правно и физичко лице које се бави посредовањем при продаји полиса осигурања, те инвестиционе и пензионе друштва и фондови, независно од правне форме, са сједиштем у Босни и Херцеговини или сједиштем или централом у земљама које су на листи из члана 85. став (4) овог закона;
- ц) којег је обveznik сврстао у групу клијената с ниским нивоом ризика.

Члан 30.

(Прикупљање и утврђивање података о клијенту у оквиру поједностављене процедуре идентификације и праћења)

- (1) Подаци о клијенту који се прибављају и праћењу у оквиру поједностављене идентификације и праћења при успостављању пословног односа су:
 - а) назив, адреса и сједиште правног лица које успоставља пословни однос, односно правног лица за које се успоставља пословни однос;
 - б) име и презиме законског заступника или опуномоћеника који за правно лице успоставља пословни однос;
 - ц) намјена и претпостављена природа пословног односа и датум успостављања пословног односа.
- (2) Обveznik је дужан податке из става (1) овог члана прибавити увидом у оригинал или овјерену копију документације из судског или другог јавног регистра које јој достави клијент, односно непосредним увидом у званични јавни регистар.
- (3) Ако није могуће добити податке на начин прописан у ставу (2) овог члана, подаци који недостају прибављају се из оригинала или овјерених копија исправа и друге пословне документације коју доставља клијент. Ако се подаци не могу добити ни на тај начин, обveznik непосредно узима писмену изјаву законског заступника или опуномоћеника.
- (4) Документација из ст. (2) и (3) овог члана мора бити ажурирана и тачна и одражавати стварно стање клијента.

Члан 31.

(Електронски пренос новца)

Кредитне и финансијске институције, укључујући друштва која се баве електронским преносом новца (у даљњем тексту: пружаоци услуга плаћања и наплате), дужне су прикупити тачне и потпуне податке о уплатиоцу и укључити их у образац или поруку која прати електронски пренос новчаних средстава, посланих или примљених у било којој валути. При томе, ти подаци морају пратити пренос све вријеме проласка ланцем плаћања.

Члан 32.

(Подаци о налогодавцу електронског трансфера)

- (1) Пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да прикупи тачне и потпуне податке о налогодавцу и да их укључи у образац или поруку која прати електронски трансфер средстава послатих или примљених, без обзира на валуту. Ти подаци морају пратити електронски трансфер цијелим путем у ланцу плаћања, без обзира на то да ли посредници у ланцу плаћања постоје и без обзира на њихов број.
- (2) Подаци из става (1) овог члана су:
 - а) име и презиме налогодавца електронског трансфера;
 - б) адреса налогодавца електронског трансфера;
 - ц) број рачуна налогодавца електронског трансфера или јединствену идентификациону ознаку.
- (3) Уколико је немогуће прикупити податке о адреси налогодавца електронског трансфера, пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да, уместо податка о адреси, прикупи неке од следећих података:
 - а) јединствени матични број или други лични идентификациони број;
 - б) мјесто и датум рођења налогодавца електронског трансфера.

Члан 33.

(Утврђивање и провјера идентитета налогодавца код електронског трансфера)

- (1) Пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да у случајевима када се електронски трансфер врши без отварања рачуна и када трансфер износи 2000 КМ или више, осим података из члана 32. овог закона, утврди и провери идентитет налогодавца електронског трансфера у складу са чл. од 10. до 14. овог закона.
- (2) У складу са чланом 38. став (1) тачка а) и став (2), овог закона, без обзира на износ електронског трансфера, пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да увијек када постоји сумња да се ради о прању новца или финансирању терористичких активности, осим података из члана 32. овог закона, утврди и провери идентитет налогодавца електронског трансфера у складу са чл. од 10. до 14. овог закона и да обавијести ФОО.
- (3) Ако електронски трансфер не садржи тачне и потпуне податке о налогодавцу електронског трансфера, пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да у року од три дана од дана пријема трансфера прибави податке који недостају или да одбије извршење тог трансфера.
- (4) Пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да размотри прекид пословне сарадње с другим пружаоцем услуге плаћања и наплате који учестало не испуњава обавезе из члана 32. став (1) овог закона, с тим што га прије прекида пословног односа о томе мора упозорити. Пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да о прекиду сарадње обавијести ФОО.

- (5) Пружалац услуге плаћања и наплате дужан је да размотри да ли недостатак тачних и потпуних података о налогодавцу електронског трансфера представља сумњу да се ради о прању новца или финансирању терористичких активности и, уколико не утврди да се ради о сумњивој трансакцији, да о томе сачини службену забиљешку у писаној форми, коју чува у складу са законом, те с обзиром на процијењени степен ризика, да размотри примјену појачане идентификације и праћења клијента.
- (6) Одредбе члана 32. овог закона и овог члана примјењују се без обзира на то да ли се ради о електронском трансферу који се врши у земљи или са иностранством, односно без обзира да ли га врше домаћи или страни пружаоци услуга плаћања и наплате.
- (7) Приликом прикупљања података из члана 32. овог закона, пружаоци услуга плаћања и наплате идентификују уплатиоца користећи важећи идентификацијони документ, те вјеродостојне и поуздане изворе документације.

Члан 34.

(Изузеци од обавезе прикупљања података о налогодавцу електронског трансфера)

- (1) Пружалац услуге плаћања и наплате није дужан да прикупи податке о налогодавцу електронског трансфера у следећим случајевима:
 - а) када се електронски трансфер врши са рачуна отвореног код пружаоца услуге плаћања и наплате и ако су мјере познавања и праћења клијента већ извршене у складу са овим законом;
 - б) приликом коришћења кредитних и дебитних картица, под условом:
 - 1) да налогодавац електронског трансфера има уговор с пружаоцем услуге плаћања и наплате на основу којег може извршити плаћање робе и услуга,
 - 2) да преноси новчаних средстава буду обављени уз јединствену идентификациону ознаку на основу које се може утврдити идентитет налогодавца електронског трансфера,
 - ц) када су и налогодавац и корисник електронског трансфера пружаоци услуге плаћања и наплате и дјелују у своје име и за свој рачун.

ГЛАВА III - ОГРАНИЧЕЊА ПРИЛИКОМ ПОСЛОВАЊА С КЛИЈЕНТИМА

Члан 35.

(Забрана коришћења скривених рачуна)

Обveznik неће отворити, издати или посједовати скривене рачуне, штедне књижице или штедне књижице на доносице или друге производе који омогућавају, директно или индиректно, скривање клијентовог идентитета.

Члан 36.

(Забрана пословања с фiktivnim bankama)

Обveznik неће улазити или настављати везу кореспондентног банкарства с кореспондентном банком која послује или може пословати као фiktivna банка или друга слична кредитна институција позната по допуштању коришћења рачуна фiktivnih банака.

Члан 37.

(Ограничења плаћања готовином)

- (1) Лица која нису обveznici из члана 4. овог закона, а која обављају дјелатности продаје добра и услуга у Босни и Херцеговини, неће прихватити плаћање у готовини ако

- прелази 30.000 КМ од њихових купаца приликом продаје појединачних добара и услуга. Под лицима која обављају активност продаје робе такође се подразумијевају и правна и физичка лица која организују или одржавају аукције које се тичу умјетничких дјела, племенитих метала или драгог камења или сличних производа те друга правна или физичка лица која примају готовину за робу и услуге.
- (2) Ограничење плаћања готовином наведено у ставу (1) овог члана примјењује се и када се плаћање обавља у неколико повезаних трансакција готовином и њена укупна вриједност прелази износ од 30.000 КМ.
- (3) Лица која нису обvezници из члана 4. овог закона, а која обављају дјелатност продаје добара и услуга, примиће плаћање наведено у ст. (1) и (2) овог члана од купаца на свој трансакцијски рачун, осим ако другачије није предвиђено неким другим законом.

ГЛАВА IV - ОБАВЈЕШТАВАЊЕ ФОО-а О ТРАНСАКЦИЈАМА

Члан 38.

(Обавјештавање)

- (1) Обvezник је дужан да ФОО-у достави податке из члана 54. став (1) овог закона о:
- сваком покушају или обављеној сумњивој трансакцији и о сваком сумњивом клијенту или лицу;
 - готовинској трансакцији чија вриједност износи или прелази суму од 30.000 КМ;
 - повезаним готовинским трансакцијама чија укупна вриједност износи или прелази суму од 30.000 КМ.
- (2) Када обvezник пријављује сумњиву трансакцију, ФОО-у доставља и податке о томе да:
- трансакција, по својим карактеристикама повезаним са статусом клијента или другим карактеристикама клијента или средстава или другим карактеристикама, очигледно одступа од уобичајених трансакција истог клијента, те да одговара потребном броју и врсти показатеља који упуњују на то да постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности;
 - је трансакција усмјерена на изbjегавање прописа којима се регулишу мјере спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.
- (3) Савјет министара БиХ може подзаконским актом прописати услове под којима се од обvezника не захтијева да ФОО-у достави информације о готовинским трансакцијама одређеног клијента у износима истим или већим од оних наведених у ставу (1) тач. б) и ц) овог члана.

Члан 39.

(Рокови обавјештавања о трансакцијама)

- (1) У случајевима из члана 38. став (1) тачка а) овог закона, обvezник је дужан ФОО-у доставити информације, податке и документацију одмах након јављања сумње, а по могућности и прије обављања трансакције, наводећи период у којем се очекује обављање трансакције.
- (2) Ако обvezник у случајевима из члана 38. став (1) тачка а) овог закона, због природе трансакције или зато што трансакција није у целини обављена или из других оправданих разлога, не може поступити по одредби из става (1) овог члана, дужан је ФОО-у информације, податке и документацију доставити што је прије

могуће, уз обавјештење о разлозима због којих није поступило у складу с одредбама става (1) овог члана.

- У случајевима из члана 38. став (1) тач. б) и ц) овог закона, обvezник је дужан ФОО-у доставити информације, податке и документацију одмах по обављању трансакције, а најкасније три дана након обављања трансакције.
- Обvezници ФОО-у обавјештења могу достављати путем апликативног софтвера за пријаву трансакција електронским путем (у даљем тексту: АМЛС), посредством лица овлашћених за послове поштанског саобраћаја, те посредством лица овлашћеног за достављање документације - курира.
- Обавјештење из става (1) овог члана може се доставити и факсом, али је неопходно примјерак доставити и на начин прописан ставом (4) овог члана.
- Обавјештење из става (1) овог члана може се дати и телефоном, али ФОО мора бити накнадно обавијештен и у писаној форми, најкасније слједећег радног дана.

ГЛАВА V - ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ, СТРУЧНО ОСПОСОЉАВАЊЕ, ЛИСТА ПОКАЗАТЕЉА И ИНТЕРНА КОНТРОЛА

Члан 40.

(Овлашћена лица)

- С циљем достављања информација ФОО-у, те за извршење осталих дужности у складу с одредбама овог закона, обvezник именује овлашћено лице и једног или више замјеника овлашћеног лица (у даљем тексту: овлашћена лица) о кому обавјештава ФОО у року од седам дана од дана именовања, односно промјене података о овлашћеним лицима.
- За обveznike који имају четири или мање запослених, уколико није именовано, овлашћеним лицем сматра се законски заступник или друго лице које води послове обveznika, односно одговорно лице обveznika према законским прописима.

Члан 41.

(Услови за овлашћена лица)

Обveznik ће обезбиједити да је посао овлашћеног лица повјерен искључиво лицу које треба да испуњава слједеће услове:

- да има позицију у оквиру систематизације радних мјеста рангирану довољно високо да омогући брзо, квалитетно и благовремено испуњавање задатака прописаних овим законом и одредбама које из њега произлазе;
- да није било осуђивано правоснажном пресудом нити да се против њега води кривични поступак са изузетком за кривична дјела из области безbjednosti саобраћаја;
- да има одговарајуће професионалне квалификације за задатке спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности те карактеристике и искуство неопходно за обављање функције овлашћеног лица;
- да добро познаје природу пословних активности обveznika на пољима изложеним ризику прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 42.

(Задаци овлашћених лица)

- Овлашћено лице наведено у члану 40. овог закона извршаваће слједеће задатке:
 - обезбиједити успостављање, функционисање и развој система за откривање и спречавање прања

- новца и финансирања терористичких активности код обvezника;
- б) обезбиједити исправно и благовремено изјештавање ФОО-а, у складу с овим законом и одредбама које из њега произлазе;
 - ц) учествовати у дефинисању и изменама оперативних процедура и у припремама интерних одредба које се тичу спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности;
 - д) учествовати у изради смјерница за спровођење контроле повезане с откривањем и спречавањем прања новца и финансирања терористичких активности;
 - е) пратити и координирати активности обvezника у области откривања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;
 - ф) учествовати у успостављању и развоју информатичке подршке у вези с активностима које се односе на откривање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности обveznika;
 - г) правити приједлоге за менаџмент или друга административна тијела обvezника с циљем унапређења система за откривање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности обveznika;
 - х) учествовати у припреми професионалне едукације и програма обуке за запослене у области спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности.
- (2) Замјеници ће мијењати овлашћено лице у његовом одсуству у извршавању свих задатака наведених у ставу (1) овог члана и извршавати све друге задатке прописане овим законом.

Члан 43.

(Обавезе обvezника)

- (1) Обveznik ће овлашћеном лицу обезбиједити:
- а) неограничен приступ подацима, информацијама и документацији која је неопходна за обављање његових послова;
 - б) одговарајуће кадровске, материјалне, информационо-техничке и друге услове за рад;
 - ц) одговарајуће просторне и техничке могућности које обезбеђују одговарајући степен заштите повјерљивих података којима располаже овлашћено лице;
 - д) стално стручно оспособљавање;
 - е) замјену за вријеме његовог одсуства;
 - ф) заштиту у смислу забране одавања података о њему неовлашћеним лицима, као и заштиту од других поступака који могу утицати на несметано вршење његових дужности.
- (2) Унутрашње организационе јединице, укључујући највише руководство у обvezniku, дужни су да овлашћеном лицу обезбиједе помоћ и подршку при обављању послова, као и да га редовно обавјештавају о чињеницама које су, или које би могле бити повезане са прањем новца или финансирањем терористичких активности. Обveznik је дужан да пропише начин сарадње између овлашћеног лица и осталих организационих јединица.

Члан 44.

(Интегритет запослених)

Обveznik ће утврдити поступак којим се, при заснивању радног односа на радном мјесту на којем се примјењују одредбе овог закона и прописа донесених на основу овог закона, кандидат за то радно мјесто провјерава да ли је осуђиван за кривична дјела којима се прибавља противправна имовинска корист или кривична дјела повезана са тероризmom.

Члан 45.

(Стручно оспособљавање)

- (1) Обveznik је дужан да обезбиједи редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених који обављају послове на спречавању и откривању прања новца и финансирања терористичких активности.
- (2) Стручно образовање, оспособљавање и усавршавање односи се на упознавање с одредбама закона и прописа донесених на основу њега и интерних аката, са стручном литературом о спречавању и откривању прања новца и финансирања терористичких активности, с листом показатеља за препознавање сумњивих активности клијената и сумњивих трансакција.
- (3) Обveznik је дужан да изради програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених који раде на пословима спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности најкасније до краја марта за текућу годину.

Члан 46.

(Интерна контрола и ревизија)

- (1) Обveznik је дужан да обезбиједи редовну интерну контролу и ревизију обављања послова спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности.
- (2) Усклађеност пословања обveznika с одредбама овог закона треба да буде предмет активности интерне контроле и ревизије, што укључује пројену адекватности политика и процедуре обveznika и обуке овлашћених и одговорних лица са аспекта стандарда којима је дефинисано спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 47.

(Листа показатеља)

- (1) Обveznici из члана 4. овог закона израђују листу показатеља за идентификацију сумњивих трансакција и клијената у сарадњи са ФОО-ом и другим надзорним тијелима.
- (2) Листу из става (1) овог члана обveznici су дужни доставити ФОО-у у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

ГЛАВА VI - ОБАВЕЗЕ И ЗАДАЦИ АДВОКАТА, АДВОКАТСКИХ ДРУШТАВА, НОТАРА, РЕВИЗОРСКИХ ДРУШТАВА И САМОСТАЛНИХ РЕВИЗОРА, ПРАВНИХ И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ УСЛУГЕ И УСЛУГЕ ПОРЕСКОГ САВЈЕТОВАЊА

Члан 48.

(Опште одредбе)

Адвокат, адвокатско друштво, нотар те ревизорско друштво и самостални ревизор, правна и физичка лица која обављају рачуноводствене услуге и услуге пореског савјетовања (у даљем тексту: лица која обављају професионалне дјелатности) дужни су, приликом обављања

послова из свог дјелокруга одређених другим законима, спроводити мјере спречавања и откривања прања новца, те финансирања терористичких активности и поступати према одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона који утврђују задатке и обавезе других обvezника, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 49.

(Задаци и обавезе лица која обављају професионалне дјелатности)

Лица која обављају професионалне дјелатности из члана 48. овог закона поступају у складу са чланом 6. овог закона у случају када:

- a) помажу у планирању или обављању трансакција за клијенту у вези са:
 - 1) куповином или продајом некретнина или уџела, односно акција привредног друштва,
 - 2) управљањем новчаним средствима, финансијским инструментима или другом имовином у власништву клијенту,
 - 3) отварањем или управљањем банковним рачунима, штедним узсима или рачунима за пословање с финансијским инструментима,
 - 4) прикупљањем средстава потребних за оснивање, дјеловање или управљање привредним друштвом,
 - 5) оснивањем, дјеловањем или управљањем установом, фондом, привредним друштвом или другим сличним правно-организационим обликом.
- 6) обављају у име и за рачун клијента финансијску трансакцију или трансакције у вези с некретнинама.

Члан 50.

(Процедура идентификације и праћења клијената)

- (1) Лица која обављају професионалне дјелатности у оквиру процедуре идентификације и праћења клијента при успостављању пословног односа из члана 6. став (1) тачка а) овог закона и при обављању трансакције из члана 6. став (1) тачка б) овог закона прикупљају податке из члана 7. овог закона.
- (2) Лица која обављају професионалне дјелатности у оквиру процедуре идентификације и праћења клијента у случају кад постоји сумња у вјеродостојност и истинитост претходно прикупљених података о клијентима или о стварном власнику, те увијек када у вези с трансакцијом или клијентом постоје разлоги за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности из члана 6. став (1) тачка д) овог закона прикупљају податке из члана 7. овог закона.
- (3) У оквиру идентификације клијента, лица која обављају професионалне дјелатности утврђују идентитет клијента или његовог законског заступника, опуномоћеника те прикупљају податке из члана 7. овога закона увидом у важећи идентификациони документ клијента, односно у оригинал исправе, овјерену копију исправа или овјерену документацију из судског или другог јавног регистра која мора бити ажурирана и тачна и одражавати стварно стање клијента.
- (4) Лица која обављају професионалне дјелатности утврђују стварног власника клијента који је правно лице или други сличан правни субјект на основу података из члана 7. овог закона увидом у оригиналну или овјерену копију документације из судског или

другога јавног регистра која мора бити ажурирана и тачна и мора одражавати стварно стање клијента. Ако на основу извода из судског или другог јавног регистра није могуће прикупити све податке, подаци који недостају прикупљају се увидом у изворне или овјерене копије докумената и другу пословну документацију коју предочи законски заступник правног лица, односно његов опуномоћеник.

- (5) Лица која обављају професионалне дјелатности остale податке из члана 7. овог закона прикупљају увидом у изворне или овјерене копије докумената и другу пословну документацију.
- (6) Ако све податке није могуће прибавити на начин одређен у овом члану, подаци који недостају прикупљају се непосредно на основу писане изјаве клијента или његовог законског заступника.
- (7) Лица која обављају професионалне дјелатности спроводе процедуру идентификације и праћења клијента из ст. од (1) до (6) овог члана у мјери и обиму који су примјерени њиховом дјелокругу.

Члан 51.

(Обавеза лица која обављају професионалне дјелатности о извјештавању ФОО-а)

- (1) Када лица која обављају професионалне дјелатности утврде да у вези с трансакцијом или одређеним клијентом постоје разлоги за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности, дужни су да без одгађања о томе обавијесте ФОО, у складу с одредбама чл. 38. и 39. овог закона.
- (2) Лица која обављају професионалне дјелатности дужна су да сваки пут када клијент од њих затражи савјет у вези с прањем новца или финансирањем терористичких активности о томе обавијесте ФОО, и то одмах, а најкасније три радна дана од дана када је клијент од њих тражио такав савјет.
- (3) Нотар је дужан да ФОО-у достави податке за сваки купопродајни уговор о промету некретнина за који постоји сумња на прање новца или финансирање терористичких активности тероризма, као и за сваки овјерени уговор о позајмицама чије вриједности износе 30.000 КМ или више у року од осам дана од дана овјере уговора.

Члан 52.

(Изузеци од обавјештавања)

- (1) На лица која обављају адвокатску дјелатност не примјењују се одредбе члана 51. овог закона у вези са подацима које она добију од клијента или прикупе о клијенту у својству браниоца у складу са законима о кривичним поступцима у Босни и Херцеговини.
- (2) У случају из става (1) овог члана, лица која обављају адвокатске дјелатности нису дужни доставити податке, информације и документацију на захтјев ФОО-а у складу с чланом 56. овог закона. У том случају они су дужни ФОО-у, без одгађања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтјева, образложити у писаној форми разлоге због којих нису поступали у складу с захтјевом ФОО-а.
- (3) Лица која обављају професионалне дјелатности нису дужна:
 - a) ФОО обавјештавати о трансакцијама из члана 38. став (1), тач. б) и ц) овог закона;
 - b) спроводити интерну ревизију извршавања задатака у спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 53.

- (Листа показатеља за препознавање сумњивих трансакција и клијената)
- (1) Лица која обављају професионалне дјелатности дужна су да израде листу показатеља за препознавање сумњивих трансакција и клијената у сарадњи са ФОО-ом и другим надзорним тијелима.
 - (2) При изради листе из става (1) овог члана лица која обављају професионалне дјелатности узимају у обзир сложеност и обим извршења трансакција, неуобичајени начин извршења, вриједност или повезаност трансакција које немају економски или правно основану намјену, односно нису усаглашене или су у несразмјеру с уобичајеним, односно очекиваним пословањем клијента, као и друге околности које су повезане са статусом или другим карактеристикама клијента.
 - (3) Листу из става (1) овог члана лица која обављају професионалне дјелатности дужна су доставити ФОО-у у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

ГЛАВА VII - ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 54.

(Садржај евиденције)

- (1) Евиденција о извршеној процедуре идентификације и праћења клијената и трансакцијама из члана 7. став (1) овог закона садржи минимално сљедеће информације:
 - a) назив, сједиште и матични број правног лица које има пословни однос или обавља трансакцију, односно правног лица у чије име се успоставља стални пословни однос или обавља трансакција;
 - b) име, презиме, адресу пребивалишта, датум и место рођења, те јединствени матични број запосленог или овлашћеног лица које за правно лице успоставља пословни однос или обавља трансакцију, као и назив органа који је издао важећи идентификацијони документ;
 - c) име, презиме, адресу пребивалишта, датум и место рођења, те јединствени матични број физичког лица које успоставља пословни однос, улази у просторије казина, коцкарнице или организатора игара на срећу, или које обави трансакцију, односно физичког лица за које се успоставља пословни однос или обавља трансакција, те број и назив органа који је издао важећи идентификацијони документ;
 - d) разлоге за успостављање пословног односа или обављање трансакције, те информације о дјелатности клијента;
 - e) датум успостављања пословног односа или обављања трансакције;
 - f) вријеме обављања трансакције;
 - g) износ трансакције и валута у којој се она обавља;
 - h) сврху трансакције, као и име, презиме и стално пребивалиште, односно назив и сједиште правног лица којем је трансакција намјењена;
 - i) начин обављања трансакције;
 - j) име и презиме, односно назив и сједиште налогодавца код дознака из иностранства;
 - k) податке о поријеклу новца или имовине која је предмет трансакције;
 - l) разлоге због којих је сумњива нека трансакција, клијент или лице;
 - m) име, презиме, адресу пребивалишта, те датум и место рођења сваког физичког лица које директно

или индиректно посједује најмање 20% пословног уdjела, акција, односно других права на основу којих има учешће у управљању правним лицем, односно његовим средствима.

- (2) Обveznici за своje потребe ostavljaju kopije dokumenata na osnovu kojih je izvrshena identifikacija klijenata, a na kojima ce konstatovati da je izvrshen uvid u originalni dokument.
- (3) Savjet ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH uz prethodno obavljenje konzultacije sa FOO-om, daje smjernice o tome koje ce informacije navedene u stavu (1) ovog člana biti uključene u evidenciju o spровedenoj identifikaciji klijenata i tрансакција.
- (4) Евиденција као и информација наведена у члану 71. овог закона о преносу готовине и имовине преко државне границе обухвата сљедеће податке:
 - a) име, презиме, стално пребивалиште, датум и место рођења и јединствени матични број физичког лица које преноси готовину или имовину преко државне границе;
 - b) назив и сједиште и матични број правног лица или име и презиме, пребивалиште и јединствени матични број физичког лица за које се обавља пренос готовине или имовине преко државне границе износ, валуту, врсту и сврху трансакције и место, датум и вријeme прелaska државне границе;
 - c) податке о томе да ли је трансакција била пријављена органима царинске службе.
- (5) Сви подаци, информације и документација из евиденције о идентификацији клијената достављају се FOO-у без икакве накнаде.

ГЛАВА VIII - ЗАДАЦИ И НАДЛЕЖНОСТИ ФОО-а**Одељак A. Поступање ФОО-а**

Члан 55.

(Опште одредбе о ФОО-у)

- (1) Послове који се односе на спречавање, истраживање и откривање операција прања новца и финансирања терористичких активности у складу с одредбама Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту, овог и других закона, на промовисање сарадње између надлежних органа BiH, FBiH, PC-a и Брчко Дистрикта у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, као и на промовисање сарадње и размјене информација с надлежним органима других држава и међународних организација задужених за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности обавља ФОО под надзором директора Државне агенције за истраге и заштиту.
- (2) ФОО је централна финансијско-обавјештајна јединица која прима, сакупља, евидентира и анализира податке, информације и документацију.
- (3) ФОО истражује и прослеђује резултате анализа и/или истрага, податке, информације и документацију надлежним тужилаштвима, органима који истражују кривично дјело прања новца и/или финансирање терористичких активности и/или другим надлежним органима у складу с одредбама овог закона.

Члан 56.

(Захтјеви обveznicima za dostavljanje podataka o sumnjivim transakcijama i licima)

- (1) Ако ФОО у току поступања из своје надлежности, укључујући поступање по захтјевима органа из чл. 57, 62, 66. и 67. овог закона сумња у прање новца или

финансирање терористичких активности у вези с неком трансакцијом или лицем, може од обvezника у писменој форми захтијевати информације наведене у члану 54. овог закона, информације о власништву и о банковним трансакцијама тог лица као и остale информације, податке и документацију потребну за обављање послова ФОО у складу са одредбама овог члана. У хитним случајевима, ФОО може захтијевати информације, податке и документацију усмено и може извршити преглед документације у просторијама обvezника, с тим да је ФОО обавезан да поднесе писмени захтјев обvezniku најкасније слједећег радног дана.

- (2) Обveznik је дужан да без одгађања ФОО-у достави информације, податке и документацију из става (1) овог члана, а најкасније у року од осам радних дана од дана пријема захтјева од ФОО-а.
- (3) Ако се ради о обимној документацији или другим оправданим разлогима ФОО може на писмени захтјев обveznika писменим обавјештењем продужити рок из става (2) овог члана и може у таквим случајевима извршити увид у документацију у просторијама обveznika.

Члан 57.

- (Обавјештавање тужиоца и поступање по захтјеву тужиоца)
- (1) Када ФОО утврди постојање основа сумње да је почињено кривично дјело прања новца или финансирања терористичких активности, по службеној дужности ће доставити надлежном тужилаштву извјештај о постојању основа сумње о почињеном кривичном дјелу и извршиоцима, с одговарајућим подацима, информацијама и документацијом.
 - (2) ФОО ће информисати надлежно тужилаштво о привременој обустави трансакције извршеној у складу са чланом 58. овог закона за коју оцијени да је потребно продужити рјешењем надлежног суда, као и о другим сазнањима за која је потребна процјена тужилаштва.
 - (3) ФОО ће на образложен захтјев или наредбу тужилаштва доставити расположиве, односно прикупљене податке, информације и документацију.
 - (4) Образложен захтјев из става (3) овог члана мора да садржи: правни основ за подношење захтјева, основне генералијске податке за физичко лице, односно назив и сједиште правног лица, опис сумње за кривично дјело прање новца, предикатно кривично дјело или финансирање терористичких активности.
 - (5) ФОО може одбити захтјев подносиоца из става (3) овог члана уколико захтјев подносиоца не испуњава услове прописане у ставу (4) овог члана, о чему ће писмено обавијестити подносиоца захтјева.
 - (6) ФОО, у случајевима из ст. (1), (2) и (3) овог члана, не наводи податке о запосленом лицу или лицима из обveznika која су му саопштила податке у складу с овим законом, или који су на било који други начин укључени у обављање трансакције у име обveznika, осим ако надлежни тужилац оцијени да постоје разлози за сумњу да је тај обveznik или његов запослени починио кривично дјело, или ако је та информација потребна за утврђивање чињеница током кривичног поступка.

Члан 58.

(Привремена обустава трансакција)

- (1) Ако ФОО у току поступања из своје надлежности, укључујући поступање по захтјевима органа из чл. 57, 62. и 66. овог закона, сумња у прање новца или

финансирање терористичких активности у вези с неком трансакцијом, рачуном или лицем, може издати писмени налог за привремену обуставу трансакције или трансакција у трајању од највише пет радних дана, а рок трајања привремене обуставе трансакције почиње тећи од момента издавања налога кад обуставу захтијева ФОО, односно од момента извјештавања о сумњивој трансакцији, када је извјештавање обављено прије трансакције, а потврђено од ФОО-а. ФОО може дати додатне инструкције обvezniku у вези с том трансакцијом, обуставом трансакције, обављањем трансакције те комуникацијом с лицем или лицима која су повезана с трансакцијом или трансакцијама.

- (2) Налог за привремену обуставу трансакције или трансакција из става (1) овог члана у хитним случајевима ФОО може издати усмено, али је дужан најкасније слједећег радног дана доставити и писмени налог обvezniku.
- (3) Налог о привременој обустави трансакције или трансакција садржи:
 - а) датум и вријeme од када почиње тећи привремена обустава;
 - б) број трансакцијског рачуна;
 - ц) податке о власнику рачуна;
 - д) назив обveznika и остale његове податке;
 - е) износ новчане трансакције или трансакција која се привремено обуставља или се обустављају од извршења;
 - ф) друге податке који се односе на обveznika и сумњиву трансакцију или трансакције.
- (4) Након истека рока из става (1) овог члана, финансијска трансакција може се привремено обуставити само рјешењем надлежног суда у складу са законима о кривичном поступку БиХ, ФБиХ, РС и БДБиХ.
- (5) ФОО ће информисати органе из чл. 57, 62. и 66. о издатим писменим налозима или о разлогима неприхватања захтјева за привремену обуставу трансакције или трансакција.

Члан 59.

(Престанак важења налога за привремену обуставу трансакција)

- (1) Ако ФОО, након издавања налога за привремену обуставу трансакције или трансакција, а у року из члана 58. став (1) овог закона, утврди да више нема разлога за привремену обуставу трансакције, о томе писаним путем, без одгађања, обавјештава обvezniku који онда одмах може обавити трансакцију.
- (2) Ако ФОО не предузме мјере из става (1) овог члана, обveznik може одмах обавити трансакцију.
- (3) Престанак важења налога за привремену обуставу трансакција из ст. (1) и (2) овог члана, као и неиздавање налога за привремену обуставу пријављене сумњиве трансакције не представља нужну негацију сумње на прање новца или финансирања терористичких активности.

Члан 60.

(Налог обvezniku за континуирано праћење финансијског пословања клијента)

- (1) ФОО може писмено наложити обvezniku континуирано праћење финансијског пословања клијента у вези с којим постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности или другог лица за које је могуће основано закључити да је помагало или учествовало у трансакцијама или пословима лица у вези с којим сумња постоји, те

- редовно обавјештавање ФОО-а о трансакцијама или пословима које код обвезнika изврше или имају намјеру да изврше наведена лица. У захтјеву ФОО мора одредити рокове у којима обвезнici морају достављати тражене податке.
- (2) Уколико ФОО није одредио рокове, податке из става (1) овог члана обвезнik мора доставити ФОО-у приje обављања трансакције или успостављања пословнog односа, а ако због природе трансакције, односно пословнog односа или из других оправданих разлога обвезнik није тако поступио, обвезнik мора ФОО-у доставити извјештај у којем ће обавезно навести разлоге таквог поступања.
- (3) Спровођење мјера из става (1) овог члана може трајати најдуже три мјесеца, а у оправданим случајевима трајање мјера може се продужити сваки пут за још један мјесец, с тиме што спровођење мјера укупно може трајати најдуже шест мјесеци.

Члан 61.

(Захтијевање и достављање података других органа)

- (1) ФОО може захтијевати од органа и институција БиХ, ФБиХ, РС-а и Брчко Дистрикта, те од осталих органа с јавним овлашћењима, информације, податке и документацију која је потребна за обављање послова ФОО-а у складу с одредбама овог закона.
- (2) Органи и институције наведени у ставу (1) овог члана дужни су ФОО-у хитно доставити тражене податке, информације и документацију.
- (3) У случајевима обимне документације или услеđ другим оправданим разлога, ФОО може у таквим случајевима проверити документацију у просторијама органа и институција с јавним овлашћењима наведеним у ставу (1) овог члана.
- (4) Органи и институције наведени у ставу (1) овог члана без накнаде ће доставити ФОО-у тражене информације, податке и документацију. Подаци се могу размјењивати електронски, у складу с договореном процедуром.

Члан 62.

(Обавјештавање надлежних органа и поступање по њиховим захтјевима)

- (1) ФОО ће надлежним органима у Босни и Херцеговини, на образложен захтјев, доставити расположиве, односно прикупљене податке, информације и документацију које могу бити значајне тим тијелима и институцијама при доношењу одлука из њихове надлежности у вези с истраживањем кривичних дјела прања новца, предикатних кривичних дјела и финансирања терористичких активности.
- (2) Образложен захтјев из става (1) овог члана мора да садржи: правни основ за подношење захтјева, основне генералијске податке за физичко лице, односно назив и сједиште правног лица, опис сумње на кривично дјело прања новца, предикатно кривично дјело или финансирање терористичких активности, степен хитности у поступању ФОО-а.
- (3) ФОО може одбити захтјев подносиоца из става (1) овог члана уколико захтјев подносиоца не испуњава услове прописане у ставу (2) овог члана, о чему ће писмено обавијестити подносиоца захтјева.
- (4) Приликом поступања по захтјевима органа из става (1) овог члана, ФОО ће поступати хронолошким редосlijedom или по сопственој процјени, узимајући у обзир значај и хитност.
- (5) Када ФОО у току рада утврди да одређени подаци и информације које прикупи у складу са овим законом

могу бити значајни органима из става (1) овог члана при доношењу одлука из њихове надлежности у вези с истраживањем кривичних дјела прања новца, предикатних кривична дјела и финансирања терористичких активности, о томе ће их самоницијативно обавијестити у писаној форми и доставити одговарајуће податке, информације и документацију.

- (6) Када ФОО поступи у складу са ст. (1) и (5) овог члана, органи из овог члана којима су прослијеђени подаци, информације и документација посебном информацијом ће обавијестити надлежно тужилаштво о предузетим радњама те о правном основу за поступање у року од 15 дана.
- (7) ФОО, у случајевима из ст. (1) и (5) овог члана, не наводи податке о запосленом лицу или лицима из обвезнika која су му саопштила податке у складу с овим законом, или који су на било који други начин укључени у обављање трансакције у име обвезнika, осим ако надлежни тужилац оцијени да постоје разлози за сумњу да је тај обвезнik или његов запослени починио кривично дјело, или ако је та информација потребна за утврђивање чињеница током кривичног поступка.
- (8) За свако даље прослеђивање података, информације и документације достављених у складу са овим чланом другом органу потребна је претходна писмена сагласност ФОО-а, осим у случајевима из става (6) овог члана.
- (9) Органи из ст. (1) и (5) овог члана дужни су обавијестити ФОО о резултатима до којих су довели подаци, информације и документација који су им прослијеђени.

Члан 63.

(Повратна информација)

- (1) О резултатима анализе запримљених података који се односе на трансакцију или лице у вези с којима су утврђени разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности ФОО ће обавијестити обвезнike из члана 4. овог закона који су пријавили трансакцију, осим ако оцијени да би то могло штетити даљем току и исходу поступка, и то тако што ће:
- потврдити запримање обавјештења о пријављеној трансакцији;
 - доставити податак о одлуци или резултату тог случаја ако је случај по обавјештењу о трансакцији затворен или довршен, а податак о томе доступан;
 - најмање једном годишње доставити обвезнiku статистичке податке о запримљеним обавјештењима о трансакцијама и резултатима поступања.
- (2) ФОО ће у складу с процјеном, у сарадњи са надзорним органима, на одговарајући начин информисати обвезнike о актуелним техникама, методама и трендовима прања новца и финансирања терористичких активности.

Члан 64.

(Остале обавезе ФОО-а)

Осим обавеза наведених у овом закону, у спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ФОО је обавезан да:

- надлежним органима предложи измјене и допуне прописа који се односе на спречавање и

- откривање прања новца и финансирање терористичких активности;
- б) учествује у изради листе показатеља за препознавање сумњивих трансакција; као и листе земаља које примјењују међународно прихваћене стандарде у погледу спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности;
 - ц) учествује у стручном оспособљавању запослених и овлашћених лица у обvezницима, надлежним органима у Босни и Херцеговини, те институцијама с јавним овлашћењима;
 - д) објављује, најмање једном годишње, статистичке податке из области прања новца и финансирања терористичких активности, те на други примјерен начин обавјештава јавност о појавним облицима прања новца и финансирања терористичких активности;
 - е) директору и министру подноси годишње изјештаје о општим активностима ФОО-а, те о активностима везаним за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, а на њихов захтјев и чешће.

Одељак Б. Међународна сарадња**Члан 65.**

(Захтјев страном органу за достављање података, информација и документације)

- (1) ФОО може од страних органа за спровођење закона, тужилачких или управних органа, финансијско-обавјештајних јединица и међународних организација укључених у спречавање прања новца и финансирања терористичких активности захтијевати податке, информације и документацију потребну за обављање послова ФОО-а у складу с одредбама овог закона.
- (2) Податке, информације и документацију прибављене у складу са ставом (1) овог члана ФОО не смije достављати или дати на увид трећем физичком или правном лицу, односно другом органу или их користити у сврхе супротно условима и ограничењима које је поставио орган, јединица или организација из става (1) овог члана, којој је захтјев упућен.

Члан 66.

(Достављање података, информација и документације финансијско-обавјештајним јединицама других земаља)

- (1) ФОО може достављати податке, информације и документацију прикупљену у Босни и Херцеговини финансијско-обавјештајним јединицама других земаља, на њихов захтјев или на сопствену иницијативу, у складу с одредбама овог закона, под условом да је обезбиђена слична заштита тајности података.
- (2) Прије достављања података финансијско-обавјештајним јединицама других земаља, ФОО захтијева писмену гаранцију да ће се информације, подаци и документација користити само у сврхе прописане одредбама овог закона. За свако даље прослеђивање података, информација и документације полицијским и правосудним органима друге земље потребна је претходна писмена сагласност ФОО-а.

Члан 67.

(Достављање података страним органима укљученим у спречавање прања новца и финансирања терористичких активности)

- (1) ФОО може достављати податке, информације и документацију прикупљену у Босни и Херцеговини и другим страним агенцијама за спровођење закона само

у оним случајевима када је достављено образложение сумње и конкретних веза с прањем новца и финансирањем терористичких активности, али под условом да је обезбиђена слична заштита тајности података.

- (2) Прије достављања података страним агенцијама за спровођење закона, ФОО захтијева писмену гаранцију да ће се информације, подаци и документација користити само у сврхе прописане одредбама овог закона.

Члан 68.

(Приједлог за привремено обустављање трансакције страној финансијско-обавјештајној јединици)

Приликом спровођења мјера и активности на спречавању и откривању кривичних дјела прања новца и финансирања терористичких активности, сходно одредбама овог закона, ФОО може иностраној финансијско-обавјештајној јединици доставити писани приједлог за привремено обустављање одређене трансакције или трансакција ако постоји сумња на прање новца или финансирање терористичких активности у вези с неким лицем или трансакцијом/трансакцијама.

Члан 69.

(Привремено обустављање трансакција на приједлог стране финансијско-обавјештајне јединице)

- (1) На образложени писани приједлог иностране финансијско-обавјештајне јединице, ФОО може издати писмени налог обвезнику за привремено обустављање трансакције или трансакција. За издавање писменог налога и престанак важења налога за привремено обустављање на одговарајући начин примјењују се одредбе чл. 58. и 59. овог закона.
- (2) ФОО ће о издатом налогу из става (1) овог члана без одгађања обавијестити надлежно тужилаштво у Босни и Херцеговини.

Одељак Џ. Вођење евиденција ФОО-а**Члан 70.**

(Врсте евиденција)

ФОО ће водити сљедеће евиденције:

- a) Евиденције о обавјештењима и информацијама у складу с одредбама члана 57. овог закона које обухватају сљедеће податке:
 - 1) име, презиме, датум рођења и пребивалиште физичког лица, односно назив и сједиште правног лица у вези с којим је ФОО доставио обавјештење или информацију;
 - 2) податке о износу, валути, датуму или периоду обављања трансакције у вези с којом постоје разлоги за сумњу да се ради о кривичном дјелу;
 - 3) разлоге за сумњу да се ради о кривичном дјелу.
- б) Евиденцију о издатим налозима за привремено обустављање трансакције или трансакција која садржи податке из члана 58. став (3) овог закона.
- ц) Евиденцију о подацима прослијеђеним у иностранство у складу с одредбама чл. 65, 66, 67, 68. и 69. овог закона која обухвата сљедеће податке:
 - 1) име, презиме, датум рођења и пребивалиште физичког лица, односно назив и сједиште правног лица чији подаци се шаљу у иностранство;
 - 2) назив земље и назив надлежног органа којем се ти подаци достављају.

- д) Евиденција о предузетим мјерама према обвезнiku из члана 81. став (2) тачка ц) овог закона садржи:
- 1) број и датум издатог прекрајног налога или захтјева за покретање прекрајног поступка и назив суда ком је поднешен;
 - 2) име, презиме, датум и место рођења и стално пребивалиште физичког лица, односно назив и сједиште правног лица за које се сумња да је починило прекраја;
 - 3) место, вријеме и начин извршења радње која има обиљежје прекраја;
 - 4) подаци о изреченим казнама.

ГЛАВА IX - ОБАВЕЗЕ ОСТАЛИХ ОРГАНА ПРЕМА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА

Члан 71.

(Управа за индиректно опорезивање БиХ)

- (1) Управа за индиректно опорезивање БиХ дужна је ФОО-у доставити податке о сваком преносу готовог новца, чекова, хартија од вриједности на доносиоца, племенитих метала и драгог камења преко државне границе у вриједности од 10.000 КМ или више, најкасније у року од три дана од дана преношења.
- (2) Управа за индиректно опорезивање БиХ дужна је ФОО-у доставити обавјештења и информације о предузетим мјерама и радњама против лица у вези с којим је поднесен захтјев за покретање прекрајног поступка.

Члан 72.

(Достављање статистичких података од стране тужилаштава, судова и агенција за спровођење закона)

- (1) Ради обједињавања и анализе свих података у вези с прањем новца и финансирањем терористичких активности, надлежна тужилаштва дужна су ФОО-у два пута годишње доставити сљедеће информације о предметима за које је оптужница потврђена:
 - а) име, презиме, датум рођења и стално пребивалиште физичког лица, односно назив и сједиште правног лица против којег је потврђена оптужница за прање новца или финансирање терористичких активности;
 - б) место, вријеме и начин извршења радње која има обиљежје кривичног дјела;
 - ц) фаза поступка;
 - д) износ привремено одузетог новца или вриједност имовине и датум доношења одлуке о одузимању.
- (2) Надлежни судови у Босни и Херцеговини дужни су ФОО-у два пута годишње доставити податке о:
 - а) правоснажно пресуђеним предметима за кривична дјела прања новца и финансирања терористичких активности;
 - б) прекрајима у складу с одредбама чланом 83. овог закона.
- (3) Агенције за спровођење закона дужне су ФОО-у, по подношењу Извјештаја о починиоцу и основу сумње да је извршено кривично дјело прања новца, предикатно кривично дјело, кривично дјело финансирања терористичких активности или кривично дјело којим је прибављена имовинска корист у већем обиму, доставити сљедеће податке:
 - а) број и датум поднесеног извјештаја;
 - б) тужилаштво којем је извјештај поднесен;
 - ц) кратак опис кривичног дјела, износ "опраног новца", материјалне штете и имовинске користи.

ГЛАВА X - ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА

Члан 73.

(Опште одредбе)

ФОО ће користити информације, податке и документацију прибављену у складу с овим законом само у сврхе утврђене овим законом.

Члан 74.

(Заштита тајности података)

- (1) Обвезнik и његови запослени, укључујући чланове управе, надзорних или других извршних органа или друга лица која имају приступ заштићеним подацима не смију открыти клијенту или трећем лицу да је информација, податак или документација о клијенту или трансакцији достављена ФОО-у, нити да је ФОО у складу с одредбама члана 58. овог закона привремено обуставио обављање трансакције или обвезнiku дао упутства за поступање.
- (2) Информације о захтјеву од ФОО-а или о достављању информација, података или документације ФОО-у, те о привременој обустави трансакције, односно о датом упутству из става (1) овог члана, сматрају се заштићеним податком.
- (3) ФОО, друго овлашћено службено лице или тужилац не може открыти извор информација, података и документације прикупљене у складу са овим законом лицима на која се односе.
- (4) О скидању ознаке тајности одлучује ФОО.

Члан 75.

(Изузети од принципа чувања тајности података)

- (1) Приликом достављања информација, података и документације ФОО-у, према одредбама овог закона, обавеза чувања банкарске, пословне, службене, адвокатске, нотарске или друге професионалне тајне не односи се на обвезнika, државне органе БиХ, ФБиХ, РС-а и Брчко Дистрикта, институцију с јавним овлашћеним, тужиоца, суд и њихово особље, осим ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Обвезнik или његово особље не одговарају за штету проузроковану клијентима или трећим лицима нити ће бити кривично или грађански одговоран због достављања информација, података или документације ФОО-у, или због извршења наредбе ФОО-а о привременом обустављању трансакција, или упутства датог у вези с том наредбом, у складу с одредбама овог закона или на основу прописа донесених на основу овог закона.

Члан 76.

(Коришћење прикупљених података)

ФОО, обвеници из члана 4. овог закона, те државни органи, правна лица с јавним овлашћеним и други субјекти и њихови запослени могу податке, информације и документацију прикупљену у складу с овим законом користити као обавјештајне податке у сврху спречавања и откривања прања новца, педикатних кривичних дјела и финансирања терористичких активности и другим случајевима како је прописано овим законом.

Члан 77.

(Рок у којем је обвезнik дужан чувати податке)

- (1) Обвезнik је дужан да информације, податке и документацију у вези с клијентом, успостављеним пословним односом с клијентом и извршеном трансакцијом, прибављене у складу с овим законом, чува најмање 10 година од дана окончања пословног односа, обављене трансакције, момента

идентификације клијента у казину, или играоници, или клијентовог приступа сефу.

- (2) Обveznik је дужан да информације и пратећу документацију о овлашћеним лицима из члана 40. овог закона, стручном оспособљавању запослених и спровођењу интерне контроле чува најмање четири године након именовања овлашћених лица, обављеног стручног оспособљавања и интерне контроле.

Члан 78.

(Рок у којем је Управа за индиректно опорезивање БиХ дужна чувати податке)

Управа за индиректно опорезивање БиХ дужна је информације о преносу готовог новца, чекова, хартија од вриједности на доносиоца, племенитих метала и драгог камења преко државне границе чувати десет година од дана преноса. Ове информације и подаци уништавају се након истека овог рока.

Члан 79.

(Рок у којем је ФОО дужан чувати податке)

ФОО је дужан да информације, податке и документацију прикупљене и прослијеђене према одредбама овог закона чува 10 година од дана када их је добио или прослиједио, а уништава их након истека овог рока.

ГЛАВА XI - НАДЗОР

Члан 80.

(Опште одредбе)

- (1) Надзор над радом обvezника у вези с примјеном одредбама овог и других закона којима се прописују обавезе спровођења мјера за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности врше посебне агенције и органи (у даљем тексту: надзорни органи) у складу с одредбама овог и посебних закона којима се уређује рад поједињих обvezника и надлежних агенција и органа, како слиједи:
 - a) надзор над радом обvezника из члана 4. тач. а), ц) и д) овог закона врше Агенција за банкарство РС; ФБиХ и Агенција за банкарство РС;
 - b) надзор над обvezником из члана 4. тачка ј) овог закона врше Агенције за банкарство ФБиХ, Агенција за банкарство РС и девизни инспекторати, свако у оквиру својих надлежности;
 - ii) надзор над радом обvezника из члана 4. тачка н) алинеје 2), 3), 4), 5), 6), 7) и 8) овог закона, осим када те послове обавља банка као једну од својих дјелатности, врше надлежна ентитетска министарства финансија, односно Дирекција за финансије БДБиХ;
 - d) осим обvezника из тачке ц) овог става, надлежна ентитетска министарства финансија, односно Дирекција за финансије БДБиХ врше надзор и над обveznicima из члана 4. тач. ф), и) и к), тачка л) алинеје 3), 4) и 5), тачка м), тачка н) алинеје 9), 10) и 11) и тачка о) овог закона;
 - e) надлежна министарства правде врше надзор над обveznicima из члана 4. тачка л) алинеја 1) и н) алинеја 1) овог закона;
 - f) адвокатске коморе ФБиХ и РС врше надзор над обveznicima из члана 4. тачка л) алинеја 2) овог закона;
 - g) Агенција за надзор осигурања ФБиХ и Агенција за осигурање РС врше надзор над радом обveznika из члана 4. тачка б) овог закона. Надзор над друштвима за управљање добровољним пензионим фондовима из члана 4. тачка г) овог

закона на подручју РС врши Агенција за осигурање РС;

- x) Комисија за хартије од вриједности РС, Комисија за вриједносне папире ФБиХ и Комисија за хартије од вриједности БДБиХ врше надзор над радом обveznika из члана 4. тач. е) и г) овог закона;
 - и) надлежна ентитетска министарства или управе у оквиру својих надлежности врше надзор над обveznicima из члана 4. тачка х) овог закона;
 - j) ФОО ће вршити надзор над спровођењем одредба овог закона код обveznika из члана 4. тачка н) алинеја 12) овог закона.
- (2) Надлежна ентитетска министарства финансија и њихови органи, односно Дирекција за финансије БДБиХ врше надзор над примјеном одредба члана 37. овог закона (Ограничење плаћања готовином) код лица која нису обvezniци из члана 4. овог закона, а која обављају дјелатности продаје добра и услуга у Босни и Херцеговини.
 - (3) ФОО врши индиректни надзор над примјеном и спровођењем овог закона код свих обveznika из члана 4. овог закона прикупљањем и провјером података, информација и документације, достављених у складу са овим законом.
 - (4) ФОО и надзорни органи, у оквиру своје надлежности, сарађују у надзору спровођење одредба овог закона.

Члан 81.

(Поступање надзорних органа у случају неправилности у раду обveznika)

- (1) Надзорни органи дужни су да, у складу с одредбама овог закона и закона којима се уређује начин пословања поједињих обveznika и надзорних органа, редовно врше надзор усклађености пословања обveznika на лицу мјesta.
- (2) О извршеном надзору усклађености пословања обveznika надзорни органи дужни су ФОО-у доставити:
 - a) записник о извршеном надзору;
 - b) рјешење о датим налозима за отклањање надзором утврђених неусклађености (неправилности и незаконитости);
 - c) обавјештење о издатим прекрајним налозима или покренутим прекрајним поступцима, које ће садржати податке из члана 70. став (1) тачка д) овог закона;
 - d) записник о извршеном надзору примјене рјешењем наложених мјера.

Члан 82.

(Обавјештавање надзорног органа)

- (1) ФОО је дужан да обавијести надзорне органе о мјерама које су предузете на основу информација и документације коју су му они доставили ФОО-у, а који се односе на сумњу на прање новца и финансирања терористичких активности у складу с одредбама члана 81. овог закона.
- (2) ФОО је дужан да обавијести надлежне надзорне органе о мјерама које је предuzeo према обvezniku независно од надзора који су они извршили.

ГЛАВА XII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 83.**

(Кажњавање правних лица и одговорних лица у правном лицу за прекршаје)

- (1) Новчаном казном у износу од 20.000 КМ до 200.000 КМ казниће се за прекршај правно лице из члана 4. овог закона ако:
 - a) не изради пројену ризика у складу с одредбама члана 5. став (1) овог закона;
 - b) не изради пројену ризика у складу са смјерницама за израду пројене ризика из члана 5. став (2) овог закона;
 - c) не предузме мјере идентификације и праћења клијента приликом успостављања пословног односа с клијентом из члана 6. став (1) тачка а) овог закона;
 - d) не предузме мјере идентификације и праћења клијента приликом трансакције у износу од 30.000 КМ или више, у складу са чланом 6. став (1) тачка б) овог закона;
 - e) приликом обављања трансакције из члана 6. став (1) тачка б) овог закона, без претходног успостављеног пословног односа не прикупи податке из члана 7. овог закона, као и податке које недостају из члана 54. став (1) тач. а), б), ц), е), ф), г), и) и м) овог закона;
 - f) у потпуности не спроводи одредбе из члана 9. став (1) овог закона у сједишту, филијалама, подружницама и другим организационим дијеловима у земљи и иностранству;
 - g) не спроводи појачане мјере идентификације и праћења из члана 9. став (4) овог закона у филијалама, подружницама и другим организационим дијеловима у иностранству а посебно у државама које не примјењују међународно прихваћене стандарде у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, или то чине у недовољној мјери;
 - x) не прибави податке за идентификацију у складу с одредбама члана 7. овог закона или идентификацију не изврши на начин из чл. 11, 12, 13, 14, 15, 16. и 18. овог закона;
 - i) не одреди и утврди идентитет физичког лица непосредним увидом у важећи идентификациони документ клијента у његовом присуству у складу са чланом 10. став (1) овог закона;
 - j) не обави идентификацију клијента, или ако идентификација није обављена у складу с одредбама члана 7. овог закона;
 - k) обvezник не прикупи податке о коначним стварним власницима као што је предвиђено чланом 16. став (3) овог закона;
 - l) обvezник повјери обављање појединих радњи и мјера идентификације трећем лицу из државе која је на листи држава која не примјењује стандарде у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 17. овог закона;
 - m) ако обvezник прихвати мјере идентификације и праћења клијента посредством трећег лица, ако је то лице утврдило и провјерило идентитет клијента без његовог присуства у складу са чланом 18. став (3) овог закона;

- н) обvezник не прати пословне активности које предузима клијент у складу са чланом 21. став (2) овог закона;
- о) не примијене појачане мјере идентификације приликом успостављања кореспондентног односа с банком или другом сличном кредитном институцијом која има сједиште у иностранству, у складу са чланом 24. став (2) овог закона;
- п) успостави пословни однос када клијент није лично присутан приликом утврђивања и провјере идентитета за вријеме примјене мјера идентификације и праћења у складу са чланом 28. став (3) овог закона;
- р) приликом успостављања кореспондентног пословног односа с банком или сличном кредитном институцијом са сједиштем у страни земљи која није на листи из члана 85. став (4) овог закона, обvezник не прикупи податке, информације и документацију из члана 24. став (1) тачке а) до ф) овог закона;
- с) запосленик код обveznika успостави однос са кореспондентном банком наведеном у члану 24. став (2) овог закона без претходног писаног одобрења највишег руководства обveznika;
- т) успостави или настави кореспондентну везу с банком или сличном кредитном институцијом из члана 24. став (4) овог закона без претходног испуњења услова из става (4) тачке а) до д) овог члана;
- у) не успостави одговарајућу процедуру за одређивање политички експонираног лица сходно члану 27. став (1) овог закона;
- в) не предузме мјере појачане идентификације и праћења клијента и/или не прибави потребне сагласности из члана 27. ст. (2) и (3) овог закона;
- з) не прибави податке о клијенту у оквиру поједностављене идентификације и праћења у складу са чланом 30. овог закона;
- aa) не прикупи податке о налогодавцу електронског трансфера у складу са чланом 32. овог закона;
- бб) не утврди и провјери идентитет налогодавца електронског трансфера у складу са чланом 33. ст. (1) или (2) овог закона;
- цц) отвори, изда или омогући клијенту посједовање скривеног рачуна и осталих производа из члана 35. овог закона;
- дд) успостави пословни однос са фiktивnim bankama из члана 36. овог закона;
- еe) не извијести ФОО или му не достави информације, податке или документацију прописане чл. 38. и 39. овог закона;
- фф) лица која обављају професионалне дјелатности не поступе према одредбама члана 49. став (1) тач. а) или б) овог закона;
- гг) ако лица која обављају професионалне дјелатности у оквиру процедуре идентификације и праћења клијента при успостављању пословног односа и при обављању трансакције не поступе према одредбама члана 50. овог закона;
- хх) ако лица која обављају професионалне дјелатности не обавијесте ФОО у складу са чланом 51. овог закона;
- ии) евидентије обveznika не садрже минимално информације из члана 54. став (1) овог закона;

- jj) ФОО-у не доставља прописане информације или их не доставља на прописан начин у складу с одредбама члана 56. овог закона;
 - kk) не поступи по налогу ФОО-а о привременој обустави трансакције или не поступи по упутствима датим од ФОО-а у вези с тим налогом а у складу с одредбама члана 58. овог закона;
 - ll) не чува информације, податке и документацију у складу с одредбама члана 77. став (1) овог закона.
- (2) Казном из става (1) казниће се правно лице наведено у члану 37. овог закона које допусти плаћање готовином у износу већем од 30.000 КМ супротно одредби члана 37. овог закона.
- (3) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се одговорно лице у правном лицу за прекрај из ст. (1) и (2) овог члана.
- (4) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се физичко лице у обављању самосталних дјелатности за прекрај из ст. (1) и (2) овог члана.
- (5) Новчаном казном у износу од 10.000 КМ до 100.000 КМ казниће се за прекрај правно лице из члана 4. овог закона ако:
- a) не прикупи податке који недостају из других важећих јавних исправа у смислу одредба члана 10. став (2) овог закона;
 - b) не обави поновну идентификацију страног правног лица најмање једном годишње у складу с одредбама члана 11. став (7) овог закона;
 - c) обveznik не прикупи све податке наведене у члану 24. став (3) овог закона остварујући увид у јавне или друге доступне регистре или прегледом докумената и пословних изјештаја које је банка или друга слична кредитна институција са сједиштем у иностранству приложила;
 - d) не успостави интерну контролу или не састави листу показатеља за препознавање сумњивих трансакција у прописаном року или на прописани начин у складу с одредбама чл. 46, 47. и 53. овог закона;
 - e) не именује овлашћена лица или не обавијести ФОО о том именовању у складу с одредбама члана 40. овог закона;
 - f) посао овлашћеног лица и његовог замјеника повјери лицу које не испуњава услове из члана 41. став (1) тачке а) до д) овог закона;
 - g) не обезбиједи стручно оспособљавање за особље у складу с одредбама члана 45. овог закона;
 - h) не чува податке о овлашћеном лицу и замјенику овлашћеног лица, о стручном оспособљавању запосленика и о вршењу интерне контроле најмање четири године након именовања овлашћеног лица и замјеника овлашћеног лица, након завршетка стручног оспособљавања или вршења интерне контроле, у складу с одредбом члана 77. став (2) овога закона.
- (6) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се одговорно лице у правном лицу за прекрај из става (5) овог члана.
- (7) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се физичко лице које обавља самосталну дјелатност из члана 4. овог закона за прекрај из става (5) овог члана.

Члан 84.

(Кажњавање надзорног органа и одговорних лица у надзорном органу)

- (1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 50.000 КМ казниће се надзорни орган ако не поступи по одредбама члана 81. овог закона.
- (2) За прекрај из става (1) овог члана, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се одговорно лице у надзорном органу.

ГЛАВА XIII - НАДЛЕЖНОСТ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКАТА

Члан 85.

(Подзаконски акти за спровођење овог закона)

- (1) Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства безједности БиХ уз претходно обављене консултације са ФОО-ом, донојеће подзаконске акте из члана 38. став (3) овог закона.
- (2) Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства безједности БиХ уз претходно обављене консултације са ФОО-ом, доноси правилнике, одлуке и упутства из чл. 17. и 54. овог закона и у складу с међународним стандардима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства безједности БиХ уз претходно обављене консултације са ФОО-ом, може прописати и додатна упутства о питањима наведеним у ставу (2) овог члана или у вези са спровођењем других одредаба овог закона.
- (4) Савјет министара БиХ ће, на приједлог Министарства безједности БиХ уз претходно обављене консултације са ФОО-ом, у складу са подацима које објављују релевантне међународне организације, утврдiti листу земаља које примјењују међународно прихваћене стандарде у погледу спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности.

ГЛАВА XIV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

(Примјена других прописа)

- (1) На питања која нису регулисана овим законом, примјењују се одговарајуће одредбе других законских прописа.
- (2) Сви други прописи којима се уређује ова материја биће усклађени с овим законом у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 87.

(Представљање БиХ у међународним, европским и регионалним тијелима)

Савјет министара Босне и Херцеговине ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона именовати делегације које представљају Босну и Херцеговину у међународним, европским и регионалним тијелима која доносе обавезујуће стандарде обухваћене овим законом или надзиру њихову примјену, у складу са уставоправном структуром БиХ (представници БиХ, ентитета, кантона и Брчко Дистрикта БиХ), те у складу са статутима, правилницима и процедурима тих тијела и у складу са законским надлежностима.

Члан 88.

(Престанак важења)

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 53/09).

Члан 89.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-02-1-24-1/14

6. јуна 2014. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког домаПарламентарне
скупштине БиХДр **Милорад Јивковић**, с. р. Др **Драган Човић**, с. р.Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне
скупштине БиХ

На основу члана IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 67. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. maja 2014. godine, i na 38. sjednici Doma naroda, održanoj 6. juna 2014. godine, usvojila je

ZAKON**ОСПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ****POGLAVLJE I. ОПЋЕ ОДРЕДБЕ**

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se:

- mjere, radnje i postupci u finansijskom i nefinansijskom sektoru koje se preduzimaju s ciljem sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- obveznici provođenja mjera, radnji i postupaka koji su dužni postupati po ovom zakonu;
- nadzor nad obveznicima u provođenju mjera, radnji i postupaka u finansijskom i nefinansijskom poslovanju, koji se preduzimaju radi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- zadaci i nadležnosti Finansijsko-obavještajnog odjela Državne agencije za istrage i zaštitu (u dalnjem tekstu: FOO);
- međuinstitucionalna saradnja nadležnih organa Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: BiH), Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: FBiH), Republike Srpske (u dalnjem tekstu: RS), Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: BDBiH) i ostalih nivoa državne organizacije Bosne i Hercegovine u sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- međunarodna saradnja u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- zadaci, nadležnosti i postupci drugih organa i pravnih lica s javnim ovlaštenjima u sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH;
- ostali poslovi značajni za razvoj sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Član 2.

(Definicije pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti)

U smislu ovog zakona, definicije termina utvrđuju se kako slijedi:

- Pranje novca* podrazumijeva:
 - zamjenu ili prijenos imovine, ako je ta imovina stečena kriminalnim radnjama, a s ciljem prikrivanja ili zataškavanja nezakonitog porijekla imovine ili pružanja pomoći nekom licu koje je umiješano u takve aktivnosti radi

izbjegavanja zakonskih posljedica počinjenih radnji;

- prikrivanje ili zataškavanje prave prirode, mesta porijekla, raspolaganja, kretanja, prava na ili vlasništva nad imovinom ako je ta imovina stečena kriminalnim radnjama ili činom učešća u takvim radnjama;
- sticanje, posjedovanje ili korištenje imovine stečene kriminalnim radnjama ili činom učešća u takvim radnjama;
- učešće ili udruživanje radi izvršenja, pokušaja izvršenja, odnosno pomaganja, podsticanja, olakšavanja ili davanja savjeta pri izvršenju bilo koje od navedenih radnji;
- svrha, znanje, namjera potrebni kao elementi radnje pranja novca mogu se zaključiti na osnovu objektivnih i činjeničnih okolnosti.

b) *Pranjem novca* smatra se i to kada su radnje, kojima je stečena imovina koja se pere, izvršene na teritoriji druge države.

c) *Finansiranje terorističkih aktivnosti* podrazumijeva:

- osiguravanje ili prikupljanje sredstava, na bilo koji način, direktno ili indirektno, s namjerom da budu upotrijebljena ili sa znanjem da će biti upotrijebljena, u potpunosti ili djelimično, za izvođenje terorističkih akata od strane terorista pojedinaca i/ili od strane terorističkih organizacija;
- podstrekivanje i pomaganje u osiguravanju i prikupljanju imovine, bez obzira da li je teroristički akt izvršen i da li je imovina korištena za izvršavanje terorističkog akta.

d) *Teroristički akt* podrazumijeva neku od sljedećih namjernih radnji, koja s obzirom na svoju prirodu ili kontekst može ozbiljno oštetići državu ili međunarodnu organizaciju, s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva ili prisiljavanja organa vlasti u Bosni i Hercegovini, vlade druge zemlje ili međunarodne organizacije, da nešto izvrši ili ne izvrši, ili s ciljem ozbiljne destabilizacije ili uništavanja osnovnih političkih, ustavnih, privrednih ili društvenih struktura u Bosni i Hercegovini, druge zemlje ili međunarodne organizacije:

- napad na život lica koji može uzrokovati njegovu smrt;
- napad na fizički integritet lica;
- protupravno zatvaranje, držanje zatvorenim ili na drugi način oduzimanje ili ograničavanje slobode kretanja drugog lica, s ciljem da njega ili nekog drugog prisili da nešto izvrši, ne izvrši ili tripi (otmica) ili uzimanje talaca;
- nanošenje velike štete objektima u Bosni i Hercegovini, vlasti druge države ili javnim objektima, transportnom sistemu, infrastrukturnim objektima, uključujući informacioni sistem, fiksnoj platformi koja se nalazi u kontinentalnom pojasu, javnom mjestu ili privatnoj imovini, za koju je vjerovatno da će ugroziti ljudski život ili dovesti do značajne privredne štete;
- otmica aviona, broda ili drugog sredstva javnog saobraćaja ili za prijevoz robe;
- proizvodnja, posjedovanje, sticanje, prijevoz, snabdijevanje, korištenje ili osposobljavanje za korištenje oružja, eksploziva, nuklearnog, biološkog ili hemijskog oružja ili radioaktivnog